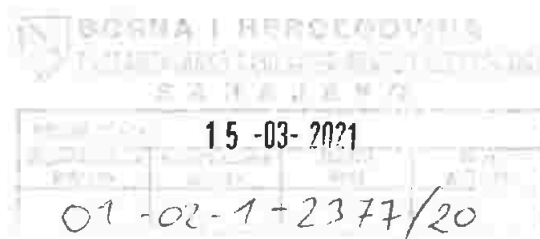

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
ZASTUPNIČKI DOM
n/r Predsjedavajuće Borjane Krišto

Sarajevo, 15. 03. 2021.

Na temelju člana 104. stava (1), 105. i 106. Stava (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15), kao ovlašteni predlagač, u ime Kluba zastupnika, dostavljam Prijedlog zakona o Visokom sudskom vijeću Bosne i Hercegovine radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Takoder, napominjemo da je ovaj tekst usklađen i sa Mišljenjem Sekretarijata Zajedničke službe i Zakonodavnopravnog sektora, pod brojem: 03/7- 01 - 02 -1 – 2377-2/20 od 10. 03. 2021.

Predlažem razmatranje ovoga Prijedloga po osnovnom zakonodavnom postupku.

U prilogu dostavljam tekst Zakona sa obrazloženjem na bosanskom jeziku.

KLUB ZASTUPNIKA DF

Predsjedavajući Kluba

Dženan Donlagić

ZAKON
O VISOKOM SUDSKOM VIJEĆU BOSNE I HERCEGOVINE

Decembar, 2020. godine

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Zastupničkog doma održanoj _____ i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____, usvojila je

ZAKON O VISOKOM SUDSKOM VIJEĆU BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom osniva se Visoko sudsko vijeće Bosne i Hercegovine i reguliše njegov rad, organizacija, nadležnosti, ovlaštenja, uslovi i mandat za vršenje funkcije, način izbora i imenovanje sudija, sudija porotnika, postupak izbora sudija, prava i dužnosti sudija, nespojivost dužnosti sudija sa drugim funkcijama, disciplinska odgovornost, privremeno udaljenje sudija od vršenja dužnosti, način utvrđivanja prestanka sudijske funkcije, razrješenje sudija i druga pitanja u vezi sa radom Visokog sudskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće).

Član 2.

(Samostalnost)

- (1) Vijeće je nezavisan i samostalan organ Bosne i Hercegovine koje obezbjeđuje i garantuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija i ima svojstvo pravnog lica.
- (2) U okviru svoje nadležnosti Vijeće ostvaruje saradnju sa Visokim tužilačkim vijećem, državnim, entitetskim i drugim organima i organizacijama, sudskim vijećima drugih država i međunarodnim organizacijama.
- (3) Vijeće ima pečat, koji sadrži njegov naziv, te naziv i grb Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o pečatu institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11).
- (4) Na Vijeće se ne primjenjuju odredbe Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17) i Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02, 102/09 i 72/17).

Član 3.

(Članovi Vijeća)

- (1) Članovi Vijeća moraju biti lica visokih moralnih i profesionalnih kvaliteta.
- (2) U obavljanju svojih dužnosti članovi Vijeća postupaju nezavisno i nepristrasno.

- (3) Članovi Vijeća dužni su podnijeti Vijeću, na određenom obrascu, potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:
- a) sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plate, dobit od imovine, priloge, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i inozemstvu u protekloj kalendarskoj godini;
 - b) raspoloživu gotovinu, sve prihode i rashode, zasnovane na transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga, prihodima na vlastitu imovinu, kreditima, zajmovima, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za razdoblje izvještavanja koje odredi Vijeće;
 - c) identitet osobe ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet osobe koja je primila takvu uplatu koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno s datumom i iznosom takve uplate;
 - d) ukupan iznos svih dospjelih dugovanja;
 - e) iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza kojeuguje podnositelj izvještaja ili koje treće osobe duguju podnositelju izvještaja, a u slučaju da su takvi dugovi i obaveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uslove pod kojima su takvi dugovi ili obaveze otpisani;
 - f) imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, osobnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od 5.000 KM, u Bosni i Hercegovini i inozemstvu; i
 - g) rashode i druge obaveze, uključujući sva dugovanja, obaveze, mjenice, kredite i jamstva za takve obaveze u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
- (4) Izjava iz stava (3) treba da uključuje podatke o imovinskom stanju člana Vijeća i članova njegove uže obitelji: bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima član Vijeća ima zakonsku obvezu izdržavanja.
- (5) Član Vijeća, dužan je, u roku od 30 dana od dana imenovanja, na posebnom obrascu, predati Vijeću potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz stava (3) ovog člana.
- (6) Član Vijeća dužan je da Vijeću podnese izvještaj o imovinskom stanju u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu člana 10. ovog zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.
- (7) Vijeće donosi uputstvo kojim se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz stava (3) ovog člana.
- (8) Vijeće omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Vijeće nije odgovorno za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Član 4.

(Javnost rada)

Rad Vijeća je javan, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 5.

(Sredstva za rad)

- (1) Vijeće se finansira iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.
- (2) Vijeće samostalno raspolaže sredstvima iz stava (1) ovog člana.

Član 6.

(Sjedište)

Sjedište Vijeća je u Sarajevu.

Član 7.

(Upotreba izraza u muškom ili ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

DIO DRUGI - SASTAV, ODLUČIVANJE, NAČIN IZBORA, ODGOVORNOST I PRESTANAK MANDATA

POGLAVLJE I. VIJEĆE

Član 8.

(Sastav Vijeća)

- (1) Vijeće čini sedam članova:
 - a) Jedan član koji je sudija Suda Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije tog suda, a koji ima najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija;
 - b) Jedan član koji je sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije tog suda, a koji ima najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija;
 - c) Jedan član koji je sudija Vrhovnog suda Republike Srpske, kojeg biraju sudije tog suda, a koji ima najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija;
 - d) Jedan član koji je sudija kantonalnog ili opštinskog suda iz Federacije Bosne i Hercegovine, koji ima najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija, kojeg biraju sudije kantonalnih i općinskih sudova iz Federacije Bosne i Hercegovine pismenim glasanjem koje organizira predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine;
 - e) Jedan član koji je sudija okružnog ili osnovnog suda iz Republike Srpske, koji ima najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija, kojeg biraju sudije okružnih i

osnovnih sudova Republike Srpske pismenim glasanjem koje organizuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Srpske;

- f) Jedan član koji je sudija kojeg bira Pravosudna komisija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a koji ima najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija;
 - g) Jedan član, iz reda uglednih pravnika koji ima najmanje petnaest godina radnog iskustva na pravnim poslovima i uživa lični i profesionalni ugled, koji ne obavlja pravosudnu funkciju, nije iz reda poslanika niti delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i nije osuđivan za krivična djela koja čine sudije nedostojnim za obavljanje sudijske funkcije u skladu sa ovim zakonom, kojeg bira Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
- (2) Za člana Vijeća ne može biti izabran sudija koji je u prethodnih pet godina ocijenjen ocjenom "ne zadovoljava" ili kome je izrečena disciplinska sankcija.
 - (3) Sastav Vijeća, u pravilu, odražava sastav naroda Bosne i Hercegovine i spolnu zastupljenost u Bosni i Hercegovini. Pravilnik Vijeća reguliše postupke koji su neophodni da bi se osiguralo poštovanje važećih odredbi Ustava i zakona Bosne i Hercegovine koji regulišu ovo pitanje.
 - (4) Predsjednik Suda Bosne i Hercegovine saziva prvu sjednicu Vijeća najkasnije u roku od 15 dana nakon što se izabere dovoljan broj članova za postizanje kvoruma.

Član 9. (Mandat)

- (1) Članovi Vijeća biraju se na mandat od četiri godine i mogu imati najviše dva uzastopna mandata od četiri godine.
- (2) Osoba koja je imala dva uzastopna mandata kao član Vijeća ne može ponovo biti izabrana za člana Vijeća prije isteka četiri godine od kraja prethodnog mandata.

Član 10. (Prestanak mandata)

- (1) Mandat člana Vijeća prestaje:
 - a) prestankom funkcije na osnovu koje je član imenovan u Vijeće;
 - b) nakon isteka perioda na koji je član izabran ili imenovan;
 - c) podnošenjem ostavke;
 - d) ako ne obavlja svoje dužnosti na pravilan, djelotvoran ili nepristrasan način;
 - e) ako ne ispunjava obaveze koje proističu iz funkcije koju obavlja zbog bolesti ili drugih razloga;
 - f) kada počinii djelo zbog kojeg ne zasluđuje da obavlja dužnosti u Vijeću; ili
 - g) kada je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje zakon predviđa kaznu zatvora te u tom slučaju mandat automatski prestaje pravosnažnošću osuđujuće presude.

- (2) Mandat člana Vijeća ističe u slučaju iz stava (1) tačka c) ovog člana na dan kada Vijeće primi njegovu pismenu ostavku, a u slučajevima iz stava (1) tačke d), e) i f) ovog člana na dan kada ga Vijeće smijeni sa dužnosti.
- (3) Odluku kojom člana smjenjuje s dužnosti iz razloga navedenih u stavu (1) tačke d), e) i f) ovog člana Vijeće donosi, na prijedlog najmanje jedne trećine svojih članova ili na prijedlog disciplinske komisije, dvotrećinskom većinom glasova svih članova koji su prisutni i koji glasaju.
- (4) Izuzetno, odluku o razrješenju od dužnosti člana, predsjednika ili potpredsjednika Vijeća iz razloga navedenih u stavu (1) tačka d) i f) ovog člana, može donijeti Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na prijedlog najmanje jedne trećine zastupnika ovog Doma.
- (5) Mandat predsjednika ili potpredsjednika Vijeća može prestati podnošenjem ostavke, odlukom Vijeća ili odlukom Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Podnošenjem ostavke na funkciju predsjednika ili potpredsjednika Vijeća ne prestaje mandat imenovanim kao članovima Vijeća. U slučaju podnošenja ostavke mandat ističe na dan kada Sekretarijat Vijeća primi pismenu ostavku, a u slučaju kada Vijeće ili Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine donese odluku o prestanku mandata, mandat ističe na dan kada je ta odluka donesena.

Član 11.

(Procedura u Zastupničkom domu)

- (1) U slučaju utvrđivanja prijedloga iz člana 10. stav (4) ovog Zakona, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na prijedlog predsjedavajućeg, u roku od sedam dana formira istražnu "ad hoc" komisiju koja se sastoji od sedam članova.
- (2) Komisiju iz stava (1) ovog člana čine četiri zastupnika iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, uz obaveznu zastupljenost najmanje jednog člana iz reda opozicionih stranaka. Preostali dio komisije čine profesori pravnih fakulteta, u zvanju vanrednog, redovnog ili profesora emeritusa.
- (3) Komisija iz stava (1) ovog člana u roku od 45 dana prikuplja neophodne informacije i dostupne dokaze, te održava javno saslušanje lica protiv kojeg se vodi postupak.
- (4) Sva nadležna tijela dužna su osigurati neometan pristup informacijama, dokumentima i eventualnim dokazima na zahtjev komisije.
- (5) Komisija iz stava (1) ovog člana je dužna osigurati da se postupak javnog saslušanja obavi u prostorijama koje u tehničkom smislu omogućavaju prisustvo građana, zainteresovanih lica i medija.
- (6) Nakon prikupljanja relevantnih informacija, dokumenata i dokaza, te po obavljenom javnom saslušanju, u daljem roku od 15 dana, predsjednik komisije sačinjava izvještaj o utvrđenim činjenicama sa kojim upoznaje ostale članove komisije.
- (7) Svaki član komisije ima pravo da predloži dopunu izvještaja ili da priloži svoje izdvojeno mišljenje.

- (8) Izvještaj o utvrđenim činjenicama sa eventualnim izdvojenim mišljenjima iz stava (7) ovog člana, predsjednik komisije dostavlja Vijeću, koje u narednih 15 dana predsjedniku komisije dostavlja svoje mišljenje o utvrđenim činjenicama.
- (9) Izvještaj, sa eventualnim izdvojenim mišljenjima i mišljenjem Vijeća, predsjednik komisije dostavlja predsjedavajućem Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koji ih u roku od tri dana dostavlja zastupnicima.
- (10) U roku sedam dana od dana dostavljanja izvještaja iz stava (9) ovog člana zakazuje se tematska sjednica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na kojoj predsjednik komisije prezentira izvještaj, eventualna izdvojena mišljenja po predmetnom izvještaju, te mišljenje Vijeća.
- (11) Nakon prezentiranja izvještaja, po okončanju diskusije, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine donosi odluku o prijedlogu za razrješenje od dužnosti.

Član 12.

(Privremeno udaljenje od vršenja dužnost)

- (1) Član Vijeća se privremeno udaljava od vršenja dužnosti *ex lege* u sljedećim slučajevima:
 - a) ukoliko je privremeno udaljen od vršenja dužnosti na osnovu koje izabran ili imenovan u Vijeće;
 - b) ukoliko mu je određen pritvor, dok pritvor traje;
 - c) ukoliko je protiv njega potvrđena optužnica za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti u Vijeću do pravosnažnog okončanja krivičnog postupka;
 - d) ukoliko je podnesen prijedlog za njegovo razrješenje, do okončanja postupka za razrješenje.
- (2) Član Vijeća iz reda sudija može biti privremeno udaljen od dužnosti ako je protiv njega pokrenut postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, do pravosnažnog okončanja disciplinskog postupka.
- (3) O privremenom udaljenju od dužnosti Vijeće donosi odluku koju dostavlja članu Vijeća koji je privremeno udaljen i organu koji ga je izabrao.
- (4) U slučajevima privremenog udaljenja od vršenja dužnosti utvrđenog u stavu (1) ovog člana nije potrebna odluka Vijeća. Akt o privremenom udaljenju donosi predsjednik Vijeća, a ako se radi o predsjedniku Vijeća, akt će donijeti jedan od potpredsjednika, što će se precizirati Poslovnikom o radu Vijeća.
- (5) Vijeće može privremeno udaljiti od vršenja dužnosti člana:
 - a) zbog razloga koji mogu dovesti do prestanka mandata prema članu 10. ovog zakona; ili
 - b) zbog okolnosti na osnovu kojih se sudija može privremeno udaljiti od vršenja dužnosti prema članu 72. i 73. ovog zakona.

- (6) Da bi se izreklo privremeno udaljenje od vršenja dužnosti, u skladu sa stavom (3) ovog člana, potrebna je dvotrećinska većina glasova članova koji su prisutni i glasaju.

Član 13.

(Mandat u slučaju prestanka i razrješenja)

- (1) U slučaju prestanka mandata člana Vijeća iz reda sudija prije isteka vremena na koje je izabran, izbor kandidata na upražnjeno mjesto člana Vijeća sprovodi se u skladu sa članom 8. ovog zakona.
- (2) U slučaju prestanka mandata člana Vijeća kojeg je izabrao Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prije isteka vremena na koje je izabran, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine će izabrati novog člana Vijeća, u skladu sa članom 8. ovog zakona.
- (3) Mandat člana Vijeća koji je izabran u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana prestaje danom prestanka mandata Vijeća.

Član 14.

(Novi članovi)

- (1) Vijeće obavještava organ koji je nadležan za izbor ili imenovanje člana u Vijeće, najmanje tri mjeseca prije isteka mandata pojedinog člana i traži od toga organa da izabere ili imenuje novog člana u Vijeće.
- (2) U slučaju da mandat člana ne prestaje zbog isteka mandata nego iz drugih razloga i da je potrebno izabrati ili imenovati novog člana, Vijeće obavještava organ nadležan za izbor ili imenovanje novog člana, najkasnije u roku od deset dana nakon prestanka mandata.

Član 15.

(Odsustvo i naknade)

- (1) Članovi Vijeća imaju pravo na odsustvo sa svoje službene funkcije kako bi obavljali dužnosti u Vijeću.
- (2) Članovi čija se plata obezbjeđuje iz sredstava budžeta imaju pravo za vrijeme ovakvog odsustva nastaviti primati plaću i druge naknade od svog poslodavca.
- (3) Vijeće isplaćuje članu naknadu za opravdane putne troškove (koje čine isključivo dnevnice, troškovi prevoza i troškovi smještaja), nastale u okviru obavljanja njegovih dužnosti u Vijeću. Naknada za troškove uređuje se u propisima navedenim u članu 22. ovog Zakona.
- (4) Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu za vršenje svojih dužnosti. O visini naknada odlučuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Vijeća.

Član 16.

(Nespojivost funkcije i imunitet)

- (1) Članovi Vijeća i njegovih komisija, kao ni osoblje Vijeća ne smiju obavljati funkciju niti bilo kakvu dužnost u političkoj partiji, kao ni u udruženjima ili fondacijama povezanim sa

političkim partijama. Ove osobe dužne su suzdržati se i od sudjelovanja u aktivnostima političkih partija.

- (2) Po preuzimanju dužnosti u Vijeću, član je dužan potpisati izjavu o nepostojanju sukoba interesa, na način kako je to propisano Pravilnikom Vijeća.
- (3) Članovi Vijeća i članovi komisija u okviru Vijeća, neće biti građanski odgovorni za mišljenja koja su izrazili ili odluke koje su donijeli u okviru njihovih službenih dužnosti.

Član 17.

(Predsjednik i potpredsjednici Vijeća)

- (1) Vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika.
- (2) Predsjednik i dva potpredsjednika Vijeća biraju se prostom većinom glasova članova koji su prisutni i glasaju. Mandat predsjednika Visokog sudskog vijeća traje četiri godine ili do isteka ili prestanka njegovog mandata iz drugih razloga u skladu sa odredbom člana 10. ovog zakona, zavisno od toga koji od ova dva datuma ranije nastupi.
- (3) Predsjednik Vijeća i najviše dva člana Vijeća rade u Vijeću po osnovu punovremenog radnog angažmana.
- (4) Kako bi se postigla ravnopravna zastupljenost naroda, predsjednik i potpredsjednici ne mogu biti pripadnici istog konstitutivnog naroda. Najviše jedan od njih može biti iz reda ostalih.
- (5) Predsjednik priprema dnevni red za sjednice Vijeća, saziva sjednice i predsjedava sjednicama Vijeća, te nadzire sveukupan rad Vijeća i Sekretarijata. Predsjednik zastupa i predstavlja Vijeće prema trećim osobama i obavlja druge dužnosti u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća.
- (6) Potpredsjednici pomažu predsjedniku u vršenju poslova radi efikasnog i propisnog obavljanja rada Vijeća. Jedan od potpredsjednika, u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća, zamjenjuje predsjednika tokom njegovog odsustva. Ostale dužnosti potpredsjednikâ uređuju se Poslovníkom o radu Vijeća.

Član 18.

(Komisije)

- (1) Vijeće postupa i odlučuje kao jedinstveni organ.
- (2) Vijeće može, kako bi svoje zadatke i obaveze utvrđene ovim zakonom ispunjavalo na efikasan način, osnivati komisije u sastavu od tri člana, koje su ovlaštene da donose odluke i izvršavaju zadatke u skladu sa Poslovníkom o radu Vijeća. Rad komisija i njihova ovlaštenja uređuju se Poslovníkom o radu.
- (3) Prilikom osnivanja komisija i podvijeća, postupit će se u skladu sa članom 8. stav (3) ovog zakona.
- (4) Odluke o imenovanju sudija ne mogu se povjeriti komisijama.

Član 19.
(Stručnjaci)

- (1) Vijeće može odabrati stručnjake koji nisu članovi Vijeća da sudjeluju u radu Vijeća ili komisije koju je osnovalo Vijeće u svojstvu savjetnika. Ti stručnjaci nemaju pravo glasa u rješavanju pitanja o kojim odlučuje Vijeće.
- (2) Naknade koje se isplaćuju stručnjacima regulišu se Pravilnikom Vijeća, a one su uporedive sa naknadama koje se isplaćuju sudskim vještacima.

Član 20.
(Kvorum, glasanje i sastanci)

- (1) Za kvorum je neophodno prisustvo najmanje pet članova.
- (2) Vijeće odlučuje većinom glasova svih članova koji su prisutni i koji glasaju, ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom. U pitanjima o kojima su glasovi podijeljeni, obavlja se glasanje prozivanjem članova.
- (3) U slučaju da je član Vijeća prisutan ne može se uzdržati od glasanja.
- (4) Članovi prvostepenih i drugostepenih disciplinskih komisija nemaju pravo biti uzdržani prilikom glasanja o odlukama koje se odnose na odlučivanje o disciplinskoj odgovornosti.

Član 21.
(Sekretarijat)

- (1) Stručne, finansijske i administrativne poslove Vijeća obavlja Sekretarijat Vijeća (u daljem tekstu: Sekretarijat), pod nadzorom predsjednika i dva potpredsjednika Vijeća. U poslove Sekretarijata spada, između ostalog, pružanje administrativne podrške, obavljanje pravnog, finansijskog i drugog istraživanja neophodnog kako bi Vijeće ostvarivalo svoj mandat u skladu sa zakonom, kao i davanje strateških savjeta o pitanjima vezanim za izvršavanje mandata Vijeća. Sekretarijat izrađuje nacрте odluka koje donosi Vijeće, izvršava odluke koje usvaja Vijeće i redovno izvještava Vijeće o svojim aktivnostima. Sekretarijat je nadležan i za izradu prijedloga godišnjeg budžeta i godišnjeg izvještaja Vijeća iz člana 27. ovog Zakona, koje pregledaju predsjednik i dvojica potpredsjednika Vijeća.
- (2) Sekretarijat ima direktora i zamjenika direktora, koji su odgovorni Vijeću. Direktora i zamjenika direktora imenuje i razrješava Vijeće u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17). Mandat direktora i mandat zamjenika direktora ograničen je na period od četiri godine. Izuzetno od odredaba iz druge rečenice stava (2) člana 34. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, mandat direktora i zamjenika direktora može se produžavati svake četiri godine.
- (3) Sekretarijat ima uposlenike koji mu omogućavaju efikasno obavljanje zadataka u skladu sa zakonom. Državne službenike u Sekretarijatu imenuje i razrješava komisija u čijem sastavu je član Vijeća kojeg Vijeće izabere, direktor i zamjenik direktora, u skladu sa

odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine. Uposlenike Sekretarijata koji nemaju status državnih službenika imenuje i razrješava komisija u čijem sastavu je član Vijeća kojeg Vijeće izabere, direktor i zamjenik direktora u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine iz oblasti radnih odnosa.

- (4) Član 19. stav (2) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ne primjenjuje se na popunjavanje upražnjenih mjesta u Sekretarijatu. Sva imenovanja u Sekretarijat regulišu se članom 28. stav (2) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, dok član 51. stav (2) tog zakona reguliše razrješavanje uposlenika Sekretarijata. Direktor ili osoba koju on ovlasti je uvijek član i član Vijeća kojeg Vijeće izabere su uvijek članovi komisije za izbor pomenute u članu 24. stav (2) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine. Na prijedlog direktora, Vijeće odlučuje o prirodi i sadržaju javnog konkursa koji se provodi u skladu sa članom 26. stav (1) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (5) Direktor je odgovoran za sveukupno obavljanje stručnih, finansijskih i administrativnih poslova Sekretarijata, za izvršenje budžeta kojeg usvaja Vijeće, kao i za ostale poslove o kojima odluči Vijeće.
- (6) Zamjenik direktora je odgovoran za nadzor nad pripremom sjednica Vijeća i nadzor nad izvršenjem odluka Vijeća, kao i za ostale poslove o kojima odluči Vijeće. Zamjenik direktora zamjenjuje direktora u njegovom odsustvu.
- (7) Direktor i zamjenik direktora imaju pravo da prisustvuju svim sjednicama Vijeća kao učesnici bez prava glasa i iznesu svoje mišljenje o svim tačkama dnevnog reda. Direktor i zamjenik direktora također mogu predlagati i stavljati tačke na dnevni red.
- (8) Vijeće, u dogovoru sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, odlučuje o plaćama uposlenika Sekretarijata koji nisu navedeni u Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 90/05, 32/07, 77/20).
- (9) Vijeće može primati sredstva od međunarodnih donatora za operativni budžet Vijeća, kao i za posebne projekte reforme pravosuđa izvan operativnog budžeta Vijeća. Ta sredstva se uplaćuju na poseban račun otvoren kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. Sredstva se troše po nalogu direktora Sekretarijata, u skladu s propisima o izvršenju donatorskih sredstava koje donosi Vijeće i u skladu sa uslovima ugovora o donacijama potpisanih sa donatorom.

Član 22. **(Pravilnik)**

- (1) Vijeće usvaja i objavljuje Pravilnik koji uređuje organizaciju, sistematizaciju radnih mjesta, poslovanje, imenovanje, disciplinske postupke i druga pitanja, kao i Poslovnik o radu.
- (2) Pravilnik se objavljuje u „Službenom glasniku BiH“.

POGLAVLJE II. NADLEŽNOST I OVLAŠTENJA

Član 23. (Nadležnost)

Vijeće ima sljedeće nadležnosti:

- a) Imenuje sudije i odlučuje o prestanku sudijske funkcije, uključujući predsjednike sudova, sudije porotnike i dodatne sudije u sve sudove na državnom, entitetskom, kantonalnom, okružnom, osnovnom i općinskom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, sa izuzetkom ustavnih sudova entiteta Bosne i Hercegovine i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;
- b) Daje prijedloge nadležnim organima u vezi sa njihovim predlaganjem i izborom sudija Ustavnog suda Republike Srpske i imenovanjem sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine. Prilikom izvršavanja svojih nadležnosti iz ovog stava Vijeće, prije davanja prijedloga, traži pismeno mišljenje odgovarajućeg ustavnog suda;
- c) Razmatra pritužbe protiv sudija i predsjednika sudova, vodi disciplinske postupke, utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče disciplinske mjere predsjednicima sudova, sudijama, sudijama porotnicima i dodatnim sudijama;
- d) Odlučuje o pitanjima imuniteta sudija i članova Vijeća;
- e) Odlučuje o žalbama u disciplinskim postupcima;
- f) Odlučuje o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti sudija, sudija porotnika i dodatnih sudija;
- g) Nadzire stručno usavršavanje sudija i savjetuje entitetske centre za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudnu komisiju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vezi sa usvajanjem programa stručnog usavršavanja sudija;
- h) Određuje minimalan obim stručnog usavršavanja koji svaki sudija mora ostvariti u toku godine;
- i) Određuje početnu obuku za osobe koje su izabrane za sudije i nadzire ostvarivanje takve obuke;
- j) Odobrava godišnji izvještaj upravnih odbora entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u dijelu koji se odnosi na početnu obuku i stručno usavršavanje sudija;
- k) Odlučuje o pitanjima nespojivosti drugih dužnosti koje sudije obavljaju sa dužnostima sudija;
- l) Odlučuje o privremenom upućivanju sudija u drugi sud;
- m) Odlučuje o odsustvima sudija;
- n) Učestvuje, prema vlastitoj ocjeni, u procesu izrade godišnjih budžeta za sudove;
- o) Daje prijedloge, prema vlastitoj ocjeni, u vezi sa godišnjim budžetom predloženim od strane državnih tijela i vlada za sudove;

- p) Daje i iznosi, prema vlastitoj ocjeni, prijedloge za izmjenu budžeta predloženih od strane državnih organa, vlada i Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležnim zakonodavnim organima;
- r) Prikuplja i analizira izvještaje, kao i potrebne informacije o budžetu i prihodima za sudove kako bi se obezbijedili statistički podaci za efikasan rad sudova;
- s) Zalaže se za adekvatno i kontinuirano finansiranje sudova u Bosni i Hercegovini;
- t) Učestvuje u izradi nacrtu i odobrava Pravilnike o poslovanju za sudove u Bosni i Hercegovini;
- u) Nadgleda i savjetuje sudove o odgovarajućim i efikasnim tehnikama i postupcima u vezi sa budžetom, upravljanjem i rukovođenjem i inicira edukaciju u tom pogledu;
- v) Pokreće, nadgleda i koordinira projekte koji se odnose na poboljšanje pitanja vezanih za upravljanje sudovima, uključujući traženje finansijskih sredstava iz domaćih i međunarodnih izvora;
- z) Utvrđuje kriterije za ocjenjivanje rada sudija, predsjednika odjeljenja, predsjednika sudova;
- aa) Utvrđuje kriterije za rad sudova i pokreće istrage koje se odnose na postupanje u oblasti uprave ili finansija;
- bb) Vodi, koordinira i nadgleda korištenje informacione tehnologije u sudovima da bi se u tom pogledu postigla i održala uniformnost u sudovima i tužilaštvima u cijeloj zemlji. Sudovi mogu uvoditi automatizirane sisteme praćenja i registracije predmeta ili slične sisteme uključujući sisteme podrške i pohranjivanja podataka, samo uz prethodno odobrenje Vijeća;
- cc) Utvrđuje broj sudija za sudove iz njegove nadležnosti, nakon konsultacija sa predsjednikom suda, tijelom nadležnim za budžet i nadležnim ministarstvom pravde;
- dd) Prikuplja informacije i vodi dokumentaciju o profesionalnom statusu sudija, uključujući datum njihovog imenovanja i prestanka funkcije, statističke podatke koji se odnose na njihove radne rezultate, te ostale informacije koje Vijeće smatra bitnim za rad predsjednika sudova i sudija;
- ee) Daje mišljenje o pritužbama koje podnese sudija koji smatra da su njegova prava ili nezavisnost, utvrđena ovim ili drugim zakonom, ugroženi;
- ff) Utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu sudova i godišnjeg rasporeda poslova u sudu;
- gg) Propisuje obrasce i izgled službene legitimacije ;
- hh) Daje mišljenje o nacrtima zakona, propisa i o važnim pitanjima koja mogu uticati na pravosuđe, pokreće postupak usvajanja zakona i drugih propisa i daje smjernice sudovima iz nadležnosti Vijeća;

- ii) Objavljuje etičke kodekse sudija;
- jj) Obrazuje svoja radna tijela i stalne i povremene komisije i vrši izbor njihovih članova;
- kk) Podnosi godišnji izvještaj o svom radu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;
- ll) Vršiti druga ovlaštenja utvrđena ovim ili nekim drugim zakonom.

Član 24.

(Odluka o broju sudija)

- (1) Broj sudija utvrđuje se na osnovu okvirnih mjerila rada utvrđenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija sudova.
- (2) Prijedlog za utvrđivanje broja sudija iz stava (1) ovog člana daje predsjednik suda.
- (3) Odluka o broju sudija i sudija-porotnika objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 25.

(Sudovi)

Vijeće ima nadležnosti navedene u članu 23. ovog zakona u odnosu na pravosuđe u Bosni i Hercegovini što obuhvata slijedeće sudove:

- a) Sud Bosne i Hercegovine;
- b) Ustavni sud Republike Srpske i Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, isključivo u skladu sa odredbama člana 23. stav (1) tačka b) ovog zakona;
- c) Vrhovni sud Republike Srpske i Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine;
- d) Okružne i osnovne sudove u Republici Srpskoj;
- e) Kantonalne i općinske sudove u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- f) Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Osnovni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 26.

(Obaveza da se postupi u skladu sa upitom i zahtjevima)

- (1) Sudovi, tužilaštva i državni organi, kao i sudije, predsjednici sudova, tužioci, glavni tužioci i zamjenici glavnog tužioca, sudije porotnici, dodatne sudije i uposlenici sudova i tužilaštava, dužni su postupiti u skladu sa zahtjevima Vijeća u pogledu davanja informacija, dokumenata i drugog materijala u vezi sa vršenjem nadležnosti Vijeća, te prisustvovati sjednicama u skladu sa zahtjevima Vijeća u vezi sa vršenjem nadležnosti Vijeća.
- (2) U mjeri potrebnoj za vršenje nadležnosti prema ovom ili bilo kojem drugom zakonu, Vijeće i njegovi predstavnici imaju pristup svim prostorijama i dokumentaciji sudova i tužilaštava u Bosni i Hercegovini.

Član 27.

(Godišnji budžet i godišnji izvještaj)

- (1) Vijeće usvaja prijedlog godišnjeg budžeta za svoj rad.
- (2) Vijeće dostavlja svoj prijedlog godišnjeg budžeta Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine na vrijeme tako da bi ga taj organ mogao razmotriti. Vijeće ima pravo da prijedlog obrazlaže direktno pred Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine. Vijeće obavještava entitetska ministarstva pravde o svom prijedlogu budžeta.
- (3) Najkasnije do 1. maja svake godine Vijeće priprema godišnji izvještaj u kojem navodi svoje aktivnosti i opisuje stanje u sudstvu, uključujući i preporuke za njegovo poboljšanje. Izvještaj se dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, skupštinama kantona, Narodnoj skupštini Republike Srpske, državnom i entitetskim ministarstvima pravde i Skupštini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u svrhu informiranja. Izvještaj je dostupan javnosti.
- (4) Na poziv Parlamentarne skupštine ili drugog organa iz stava (3) ovog člana, predsjednik ili drugi ovlašteni predstavnik Vijeća će direktno na sjednici obrazložiti izvještaj i odgovoriti na pitanja poslanika odnosno članova drugog organa. Kroz raspravu o izvještaju i zaključke mogu se dati ocjene, sugestije i prijedlozi koji ne osporavaju samostalnost Vijeća.

Član 28.

(Poslovnik Vijeća)

- (1) Vijeće donosi poslovnik kojim se uređuju pitanja propisana ovim zakonom i druga pitanja od značaja za organizovanje rada Vijeća.
- (2) Poslovnik Vijeća objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 29.

(Odluke)

Odluke Vijeća su konačne i protiv njih se može voditi upravni spor, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO TREĆI - SUDIJE

POGLAVLJE I. USLOVI I MANDAT ZA VRŠENJE DUŽNOSTI SUDIJE

Član 30.

(Osnovni uslovi)

Osoba mora zadovoljiti slijedeće uslove da bi mogla biti imenovana na dužnost sudije:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
- b) da je intelektualno i fizički sposobna da obavlja sudijsku dužnost;

- c) da ima diplomu pravnog fakulteta iz Bosne i Hercegovine ili Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ili nekog drugog pravnog fakulteta, pod uvjetom da je diploma koju je izdao taj pravni fakultet nostrificirana ili izjednačena u skladu sa zakonom;
- d) da ima položen pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini ili Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji;
- e) izuzetno od odredbe tačke d), da ima položen pravosudni ispit u periodu između 06.04.1992. godine i 31.03.2004. godine u nekoj od država koja je ranije bila dio Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i da je vršila dužnost sudije ili tužioca u Bosni i Hercegovini u periodu između 06.04.1992. godine i 31.03.2004. godine.

Član 31.

(Stručne sposobnosti)

Sudije su osobe koje se odlikuju profesionalnom nepristrasnošću, visokim moralnim kvalitetima i dokazanim stručnim sposobnostima, te imaju odgovarajuću obuku i stručnu spremu.

Član 32.

(Nezavisnost i samostalnost sudija)

- (1) Sudija sudi i odlučuje samostalno i nezavisno.
- (2) Sudijska funkcija ne smije se vršiti ni pod čijim uticajem.
- (3) Niko ne smije da utiče na sudiju u vršenju sudijske funkcije.
- (4) Nezavisnost, samostalnost, odgovornost i profesionalnost sudova i sudija, obezbjeđuje Vijeće.

Član 33.

(Prava i obaveze sudija)

- (1) Sudije ostvaruju pravo na zaradu i druga prava iz rada i po osnovu rada u skladu sa zakonom.
- (2) Sudije imaju pravo i obavezu da se stručno usavršavaju.
- (3) Sudije imaju pravo na profesionalno udruživanje.
- (4) Sudije su obavezne podnijeti Vijeću, na određenom obrascu, potpisanu izjavu iz člana 3. stavovi (3), (4), (5) i (6) ovog zakona, o svom ukupnom imovinskom stanju.

Član 34.

(Sud Bosne i Hercegovine)

- (1) Sudije Suda Bosne i Hercegovine moraju imati najmanje osam godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo, nakon položenog pravosudnog ispita, i imenuju se doživotno, s tim što im mandat može prestati u slučaju

da podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju ili budu smijenjeni s funkcije iz razloga utvrđenih zakonom.

- (2) Predsjednik Suda Bosne i Hercegovine je jedan od sudija imenovanih u Sud Bosne i Hercegovine, koji ima dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog suda. Predsjednik se imenuje na mandat od šest godina i može biti ponovno imenovan.

Član 35.

(Ustavni sud Republike Srpske i Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine)

- (1) Nadležnosti koje se odnose na imenovanje sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavni sud Republike Srpske Vijeće izvršava u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Republike Srpske.
- (2) Prilikom davanja prijedloga nadležnim organima u vezi sa predlaganjem i izborom sudija Ustavnog suda Republike Srpske i odabirom sudija Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, kako je propisano važećim Ustavom, Vijeće u obzir uzima sljedeće kriterije:
 - a) godine radnog iskustva koje kandidat ima u radu kao sudija, tužilac, advokat ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita;
 - b) akademsko iskustvo i dostignuća kandidata;
 - c) ostale informacije koje Vijeće smatra relevantnim za podobnost kandidata da radi kao sudija datog ustavnog suda.
- (3) U skladu sa ostalim odredbama ovog člana, Vijeće može predložiti da profesori i docenti pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz predmeta Ustavno pravo, Međunarodno pravo, Evropsko pravo, Ljudska prava, Krivično pravo ili Krivično procesno pravo, Građansko pravo ili Građansko procesno pravo, Upravno pravo, Privredno pravo ili Porodično pravo budu imenovani za sudije ustavnog suda bez položenog pravosudnog ispita, pod uslovom da imaju najmanje deset godina iskustva u radu kao profesori ili docenti.
- (4) Predsjednik ustavnog suda je jedan od sudija imenovanih u ustavni sud, koji ima dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog suda.

Član 36.

(Vrhovni sud Republike Srpske i Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine)

- (1) Sudije entitetskih vrhovnih sudova moraju imati najmanje osam godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja s tim da im mandat može prestati u slučaju da podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju ili budu razriješeni dužnosti iz razloga utvrđenih zakonom.
- (2) Predsjednik vrhovnog suda je jedan od sudija imenovanih u vrhovni sud, koji posjeduje dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog suda. Predsjednik se imenuje na mandat od šest godina i može biti ponovo imenovan.

Član 37.

(Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine)

- (1) Sudije Apelacionog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine moraju imati najmanje osam godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja, s tim što im mandat može prestati u slučaju da podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju ili budu razriješeni dužnosti iz razloga utvrđenih zakonom.
- (2) Predsjednik Apelacionog suda je jedan od sudija imenovanih u Apelacioni sud, koji ima dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog suda. Predsjednik se imenuje na mandat od šest godina i može biti ponovo imenovan.

Član 38.

(Okružni sudovi u Republici Srpskoj i kantonalni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine)

- (1) Sudije okružnih sudova u Republici Srpskoj i kantonalnih sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine moraju imati najmanje pet godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja, s tim što im mandat može prestati u slučaju da podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju ili budu razriješeni dužnosti iz razloga utvrđenih zakonom.
- (2) Predsjednik okružnog odnosno kantonalnog suda je jedan od sudija imenovanih u taj sud, koji ima dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog suda. Predsjednik se imenuje na mandat od šest godina i može biti ponovo imenovan.

Član 39.

(Osnovni sudovi u Republici Srpskoj, općinski sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine i Osnovni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine)

- (1) Sudije osnovnih sudova u Republici Srpskoj, Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te općinskih sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine moraju imati najmanje tri godine iskustva u radu na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja s tim što im mandat može prestati u slučaju da podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju ili budu razriješeni dužnosti iz razloga utvrđenih zakonom.
- (2) Predsjednik osnovnog, odnosno općinskog suda je jedan od sudija imenovanih u taj sud, koji ima dokazane rukovodne i organizacijske sposobnosti bitne za rad tog suda. Predsjednik se imenuje na mandat od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Član 40.

(Dodatne sudije)

- (1) Dodatni sudija mora ispunjavati profesionalne uslove propisane za sudije onog suda u koji se dodatni sudija imenuje.

- (2) Sudije i tužioci u penziji mogu biti imenovani na mjesta dodatnih sudija do navršene starosne dobi od sedamdeset i dvije godine.

Član 41.

(Sudije-porotnici – uslovi i mandat)

- (1) Osoba mora zadovoljavati slijedeće uslove da bi obavljala dužnost sudije-porotnika:
- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
 - b) da ima intelektualne i fizičke sposobnosti za obavljanje sudijske funkcije;
 - c) da u vrijeme prijave na konkurs ima navršenih 25 godina života;
 - d) da se odlikuje visokim moralnim kvalitetima i profesionalnom nepristrasnošću;
 - e) da nije osuđivana za krivično djelo;
 - f) da posjeduje uvjerenje da se ne vodi krivični postupak protiv nje; i
 - g) da ima mjesto prebivališta na teritoriji suda u koji se imenuje.
- (2) Za odlučivanje u predmetima koji se tiču maloljetnika, sudija-porotnik mora imati odgovarajuću stručnu spremu ili iskustvo vezano za maloljetnike.
- (3) Sudije-porotnici mogu raditi do navršene starosne dobi od sedamdeset i dvije godine.
- (4) Sudija porotnik imenuje se na mandat od osam godina i može se ponovo imenovati. Mandat može prestati na osnovu ostavke, navršene starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju i zbog razrješavanja dužnosti iz razloga utvrđenih zakonom. Sudija-porotnik će i nakon isteka mandata, podnošenja ostavke ili navršene starosne dobi od sedamdeset i dvije godine dovršiti sudjelovanje u predmetu u kojem je započet postupak, ukoliko je to potrebno za donošenje pravilne odluke u tom predmetu.

POGLAVLJE II. IMENOVANJE

Član 42.

(Postupak imenovanja)

Vijeće svojim Poslovníkom o radu uređuje postupak imenovanja i može zahtijevati korištenje standardnog prijavnog materijala.

Član 43.

(Javni konkurs)

Javni konkurs za upražnjena mjesta, koji provodi Vijeće, prethodi imenovanju sudija, uključujući i predsjednike sudova i dodatnih sudija. Konkurs se objavljuje u cijeloj Bosni i Hercegovini na način koji odredi Vijeće.

Član 44.

(Podvijeća za predlaganje kandidata za imenovanje na nivou Bosne i Hercegovine i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine)

- (1) Predsjednik Vijeća imenuje podvijeća za predlaganje kandidata za sva upražnjena mjesta u sudovima na nivou Bosne i Hercegovine i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
- (2) Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska mjesta na nivou Bosne i Hercegovine sastoji se od najmanje tri člana Vijeća, od kojih je, ako je to moguće, barem jedan sudija s nivoa Bosne i Hercegovine, jedan sudija iz Republike Srpske i jedan sudija iz Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska mjesta u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine sastoji se od najmanje tri člana Vijeća, od kojih je, ako je to moguće, barem jedan sudija iz Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, jedan sudija s nivoa Bosne i Hercegovine i jedan sudija s entitetskog nivoa.
- (4) Podvijeća za predlaganje kandidata, u skladu s Poslovnikom o radu Vijeća, obavljaju razgovor s kandidatima i rangiraju kandidate za upražnjeno mjesto na osnovu sposobnosti, podobnosti i stručnosti, te sačinjavu rang listu kandidata dostavljaju Vijeću koje donosi konačnu odluku o imenovanjima.

Član 45.

(Podvijeće za predlaganje kandidata za imenovanje u entitetima)

- (1) Vijeće ima podvijeća za predlaganje kandidata za imenovanja na sudijska mjesta u entitetima.
- (2) Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska mjesta u Republici Srpskoj sastoji se od tri člana Vijeća, od kojih su dva člana Vijeća iz Republike Srpske.
- (3) Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska mjesta u Federaciji Bosne i Hercegovine sastoji se od tri člana Vijeća, od kojih su dva člana Vijeća iz Federacije Bosne i Hercegovine.
- (4) Entitetska podvijeća za predlaganje kandidata, u skladu sa Poslovnikom o radu Vijeća, obavljaju razgovore s kandidatima i rangiraju kandidate za upražnjena mjesta na osnovu sposobnosti, podobnosti i stručnosti.
- (5) Entitetsko podvijeće za predlaganje kandidata dostavlja rang listu kandidata Vijeću koje donosi konačnu odluku o svim imenovanjima.

Član 46.

(Kvalifikaciono testiranje)

- (1) Vijeće može uvesti kvalifikaciono testiranje kandidata u pisanoj formi. Testiranjem se provjerava stručnost kandidata u skladu sa kriterijima iz člana 50. ovog zakona, a može obuhvatiti slijedeće oblasti:
 - a) Ustavno pravo Bosne i Hercegovine;
 - b) Krivično pravo;
 - c) Krivično procesno pravo;

- d) Građansko pravo;
- e) Građansko procesno pravo;
- f) Upravno pravo i upravno procesno pravo;
- g) Privredno pravo;
- h) Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i drugi međunarodni dokumenti, ugovori i sporazumi o ljudskim pravima čija je potpisnica Bosna i Hercegovina;
- i) Etički principi za obavljanje sudijske dužnosti; i
- j) Druga pitanja bitna za dužnost.

- (2) U slučaju da se obavlja pismeno testiranje kandidata, Vijeće će se pobrinuti da osobe koje ocjenjuju test tokom procesa ocjenjivanja ne znaju identitet osobe koja je radila test.

Član 47.

(Razgovor sa kandidatima)

Nijedna osoba ne može se imenovati na dužnost sudije ukoliko se sa njom ne obavi razgovor.

Član 48.

(Mišljenja o kandidatima)

Vijeće može tražiti da mu se u pismenoj formi dostave mišljenja o stručnim i drugim kvalifikacijama kandidata.

Član 49.

(Prava kandidata)

Svaki kandidat ima pravo pregledati svoj prijavni materijal dostavljen Vijeću, koji se tiče njegove prijave, zahtijevati i dobiti obavještenja, pod uslovom da se ne radi o povjerljivim podacima, u vezi sa prijavom i postupkom imenovanja, pregledati i dati svoje komentare na mišljenje o kandidatu koje je dostavljeno Vijeću, i uputiti Vijeću komentare u vezi sa pitanjima koja utiču na prijavu kandidata.

Član 50.

(Kriteriji za imenovanje)

- (1) Prilikom donošenja odluke o imenovanju, Vijeće, između ostalih kriterija, uzima u obzir sljedeće kriterije:
- a) Stručno znanje, radno iskustvo i radni rezultati;
 - b) Sposobnost pokazana kroz objavljivanje naučnih radova i druge aktivnosti u struci;
 - c) Stručna sposobnost zasnovana na dosadašnjim rezultatima u karijeri, uključujući i učešće u organizovanim oblicima usavršavanja;
 - d) Radna sposobnost i sposobnost analiziranja pravnih problema;

- e) Sposobnost da nepristrasno, savjesno, marljivo, odlučno i odgovorno obavlja dužnosti u okviru funkcije za koju se prijavljuje;
 - f) Komunikativnost;
 - g) Odnosi sa radnim kolegama, ponašanje van posla, profesionalna nepristrasnost i ugled;
 - h) Iskustvo i stručna sprema za rukovodeće poslove, za mjesto predsjednika suda.
- (2) Vijeće primjenjuje odgovarajuće ustavne odredbe kojim se uređuju jednaka prava i zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih. Imenovanja na svim nivoima pravosuđa također treba da imaju za cilj i postizanje jednakosti spolova.

Član 51.

(Odluka o imenovanju)

- (1) Odluka o imenovanju kandidata na dužnost sudije donosi se u skladu sa članom 23. ovog zakona i sadrži obrazloženje u pismenoj formi.
- (2) Vijeće može poništiti odluku o imenovanju ako nakon donošenja odluke o imenovanju, a prije nego što imenovani sudija preuzme dužnost, dobije podatke koji bi, da su bili poznati u vrijeme imenovanja, predstavljali razlog da Vijeće ne donese odluku o imenovanju. Vijeće može, ako to smatra neophodnim, odgoditi datum preuzimanja dužnosti sudije na koga se odnose navedeni podaci, kako bi te podatke moglo na odgovarajući način provjeriti.
- (3) Ako Vijeće poništi odluku o imenovanju, na tu će dužnost imenovati drugu osobu iz grupe prijavljenih kandidata, ili će ponovno objaviti konkurs za to upražnjeno mjesto.

Član 52.

(Objavljivanje odluke o imenovanju)

- (1) Vijeće o svojoj odluci o imenovanju obavještava sve kandidate, odgovarajući sud, kao i odgovarajuće ministarstvo pravde.
- (2) Vijeće odluku o imenovanju objavljuje u svojim prostorijama na mjestu dostupnom javnosti. Odluka o imenovanju nosi datum objavljivanja u prostorijama Vijeća.
- (3) Odluka o imenovanju objavljuje se u „Službenom glasniku BiH“.

Član 53.

(Preuzimanje dužnosti)

- (1) Osoba imenovana na dužnost sudije preuzima dužnost na dan koji odredi Vijeće.
- (2) Ako iz razloga koji nisu opravdani imenovana osoba ne preuzme dužnost u vremenskom roku koji odredi Vijeće, Vijeće poništava odluku o imenovanju. Vijeće će na tu dužnost imenovati drugu osobu iz grupe prijavljenih kandidata ili će ponovno objaviti konkurs za to upražnjeno mjesto.

Član 54.

(Svečana izjava)

(1) Prije preuzimanja dužnosti, sudije daju svečanu izjavu koja glasi: "Izjavljujem da ću obavljati svoju dužnost u skladu sa Ustavom i zakonom, da ću donositi odluke po svom najboljem znanju, savjesno, odgovorno i nepristrasno u cilju provođenja vladavine zakona, i da ću štiti slobode i prava pojedinaca zagwarantovana Ustavom Bosne i Hercegovine."

(2) Osoba imenovana na dužnost daje svečanu izjavu usmeno, pred predsjednikom Vijeća ili članom Vijeća kojeg ovlasti predsjednik Vijeća, te stavljanjem potpisa na izjavu.

Član 55.

(Imenovanje dodatnih sudija)

- (1) Vijeće može privremeno imenovati osobe koje će vršiti dužnost dodatnih sudija, kako bi sudovima pružili pomoć u smanjenju broja zaostalih neriješenih predmeta, ili ako je zbog dužeg odsustva sudije potreban dodatni broj sudija u sudu. Vijeće može imenovati dodatne sudije na zahtjev predsjednika suda, pod uvjetom da se uz zahtjev dostavi dokaz koji ukazuje da postoji potreba za imenovanjem dodatnog sudije, kao i raspoloživa sredstva.
- (2) Prije preuzimanja dužnosti, dodatni sudija daje svečanu izjavu u skladu sa članom 54. ovog zakona. Predsjednik Vijeća može ovaj zadatak povjeriti predsjedniku suda u kojem dodatni sudija preuzima dužnost.

Član 56.

(Imenovanje sudija-porotnika)

- (1) Vijeće imenuje sudije-porotnike u sud nakon što od predsjednika suda primi listu predloženih kandidata.
- (2) Sudijama-porotnicima pripada naknada za opravdane troškove nastale u toku vršenja njihovih dužnosti i nagrada. Uslove za vršenje dužnosti sudija-porotnika, visinu naknade i nagrade utvrđuje nadležno ministarstvo pravde nakon konsultacija s Vijećem.
- (3) Prije preuzimanja dužnosti, sudija-porotnik daje svečanu izjavu u skladu sa članom 54. ovog zakona. Predsjednik Vijeća može ovaj zadatak povjeriti predsjedniku suda u kojem sudija porotnik preuzima dužnost.

Član 57.

(Upućivanje u drugi sud uz pristanak sudije)

- (1) Sudije, uključujući dodatne sudije, mogu se uz njihov pristanak uputiti da vrše dužnost sudije u drugi sud istog ili nižeg nivoa:
- a) Na period od najviše šest mjeseci, ako u sudu u koji se sudija privremeno upućuje nema dovoljan broj sudija;
 - b) Na period od najviše 12 mjeseci, ako je u sudu u kojem sudija redovno vrši dužnost sudije privremeno smanjen obim posla;

- c) Na period od najviše 12 mjeseci, radi pomoći u otklanjanju zaostalih neriješenih predmeta u sudu u koji se sudija privremeno upućuje;
 - d) Na neodređeni period, ako je sudija upućen u drugi sud radi rada na određenom predmetu ili predmetima jer je, zbog izuzeća sudije u tom sudu, bilo neophodno privremeno upućivanje sudije iz drugog suda kako bi radio na tom predmetu ili predmetima;
 - e) Na neodređeni period, ako se sudija suda u koji se vrši upućivanje nalazi na odsustvu dužeg trajanja.
- (2) Sudija se ne može privremeno uputiti u drugi sud više od dva puta uzastopno, osim ako je u međuvremenu vršio dužnost sudije u sudu u koji je imenovan u periodu od najmanje 12 mjeseci.

Član 58.

(Upućivanje bez pristanka sudije)

- (1) Sudija se može privremeno uputiti u drugi sud bez njegovog pristanka samo ako su ispunjeni uvjeti iz ovog člana.
- (2) Sudija se može bez njegovog pristanka uputiti u drugi sud da vrši dužnost sudije na period od najduže tri mjeseca u slučaju da se takvo upućivanje vrši u svrhu njegovog učestvovanja u radu na pojedinačnom predmetu u sudu u koji se vrši upućivanje ili u slučaju da nijedan drugi sudija nije pristao na takvo upućivanje.
- (3) Sudija se ne može privremeno uputiti u drugi sud bez njegovog pristanka ako je privremeno upućivan u drugi sud u prethodnih 12 mjeseci.

Član 59.

(Postupak za privremeno upućivanje)

Vijeće odlučuje o zahtjevu za privremeno upućivanje u drugi sud u skladu sa čl. 57. i 58. na zahtjev predsjednika suda koji želi da se sudija privremeno uputi u njegov sud. Vijeće obavlja konsultacije sa predsjednikom suda koji je podnio zahtjev, sa sudijom koji se razmatra za privremeno upućivanje, i sa predsjednikom suda u kojem sudija redovno vrši dužnost sudije.

POGLAVLJE III. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST SUDIJA

Član 60.

(Opće odredbe o disciplinskoj odgovornosti za disciplinske prekršaje)

Sudija, dodatni sudija ili sudija-porotnik, uključujući i predsjednike sudova, disciplinski su odgovorni za zakonom propisane disciplinske prekršaje koje su učinili s umišljajem ili iz nehata.

Član 61.

(Nadležnost za vođenje disciplinskih postupaka)

Vijeće preko svojih disciplinskih organa vrši svoje ovlasti u disciplinskom postupku.

Član 62.
(Disciplinski prekršaji sudija)

Disciplinski prekršaji sudija su:

- a) povreda načela nepristrasnosti;
- b) postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;
- c) očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;
- d) odavanje povjerljivih informacija koje proizilaze iz vršenja dužnosti sudije;
- e) prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereno utjecanje na odluke ili postupke sudije, uključujući i slučajeve kada poklon ili nagrada samo odaju utisak neprimjerenog uticaja;
- f) korištenje dužnosti sudije kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe;
- g) propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;
- h) nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;
- i) donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka;
- j) neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija;
- k) upuštanje u neprimjerene kontakte sa strankom u postupku ili njenim zastupnikom;
- l) omogućavanje vršenja dužnosti sudije osobama koje na to nisu zakonom ovlaštene;
- m) miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstruiranja ili potcjenjivanja njihovih aktivnosti;
- n) osuda na kaznu zatvora zbog izvršenog krivičnog djela, ili ako je proglašen krivim za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti sudije;
- o) davanje bilo kakvih komentara, dok se predmet ne riješi na sudu, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju, ili nepoduzimanje odgovarajućih koraka kako bi se osiguralo da se njemu podređeni uposlenici suda također suzdrže od davanja komentara;
- p) upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima sudije;
- r) propuštanje, iz neopravdanih razloga, da postupi u skladu s odlukama, naredbama ili zahtjevima Vijeća;

- s) propuštanje da odgovori na upit u vezi s nekom disciplinskom stvari, osim ukoliko je do propusta došlo iz opravdanih razloga;
- t) namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća;
- u) neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obaveznog stručnog usavršavanja ili drugih zakonom propisanih obaveza;
- v) ako ne postupi u skladu s odlukom o njegovom privremenom upućivanju u drugi sud;
- z) ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije; ili
- aa) bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva.

Član 63.

(Disciplinske mjere)

- (1) Vijeće može izreći jednu ili više slijedećih disciplinskih mjera :
 - a) pismenu opomenu koja se javno ne objavljuje;
 - b) javnu opomenu;
 - c) smanjenje plate za iznos do 50 posto, na period do jedne godine;
 - d) privremeno ili trajno upućivanje u drugi sud;
 - e) premještanje s mjesta predsjednika suda na mjesto sudije;
 - f) razrješenje od dužnosti.
- (2) Kao posebnu mjeru, umjesto ili uz disciplinsku mjeru iz prethodnog stava, Vijeće može, ako nađe za shodno, odrediti da sudija učestvuje u programima rehabilitacije, savjetovanju ili stručnom usavršavanju.
- (3) Sva prava i privilegije koje proističu iz radnog odnosa sudije ili predsjednika suda koji je razriješen dužnosti na osnovu provedenog disciplinskog postupka, prestaju njegovim smjenjivanjem od strane Vijeća. Sudiji koji je prema ovom članu razriješen dužnosti nije dozvoljeno da dalje vrši dužnost sudije.

Član 64.

(Principi za određivanje mjera)

- (1) Kod izricanja disciplinskih mjera mora se rukovoditi principom proporcionalnosti. Prije izricanja mjera za disciplinske prekršaje, disciplinske komisije uzimaju u obzir slijedeće činjenice:
 - a) broj i težinu učinjenog disciplinskog prekršaja i njegove posljedice;
 - b) stepen odgovornosti;

- c) okolnosti pod kojima je disciplinski prekršaj učinjen;
 - d) dosadašnji rad i ponašanje učinioca prekršaja; i
 - e) sve druge okolnosti koje mogu utjecati na odluku o težini i vrsti disciplinske mjere, uključujući stepen kajanja i/ili saradnje koju je sudija pokazao tokom disciplinskog postupka.
- (2) Disciplinska mjera razrješenja od dužnosti određuje se samo u predmetima u kojim je utvrđen ozbiljan disciplinski prekršaj, a iz težine prekršaja je jasno da je prekršitelj nepodoban ili nedostojan da dalje vrši dužnost.
- (3) Vijeće može uzeti u obzir svako prethodno privremeno udaljenje od vršenja dužnosti određeno tokom postupka o kojem je riječ, te u skladu s tim odlučiti da smanji mjeru ili može po vlastitoj volji odlučiti da je privremeno udaljenje samo po sebi dovoljno kao mjera za utvrđeni disciplinski prekršaj ili prekršaje.

Član 65.

(Vođenje disciplinskog postupka i žalbe)

- (1) Disciplinski postupak vode:
- a) Prvostepena disciplinska komisija i
 - b) Drugostepena disciplinska komisija
- (2) Prvostepena i Drugostepena disciplinska komisija su nezavisne i u potpunosti nadležne za rješavanje disciplinskih stvari. Član komisije koji je učestvovao u rješavanju nekog predmeta u Prvostepenoj komisiji ne može postupati u istoj stvari u Drugostepenoj disciplinskoj komisiji.
- (3) Prvostepena disciplinska komisija sastavljena od tri člana, od kojih su barem dva članovi Vijeća, u prvom stepenu utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče mjere.
- (4) Drugostepena disciplinska komisija sastavljena od tri člana Vijeća odlučuje o žalbama na odluke Prvostepene disciplinske komisije. Drugostepena disciplinska komisija može potvrditi, ukinuti ili preinačiti odluku ili disciplinske mjere koje je izrekla Prvostepena disciplinska komisija.
- (5) Protiv odluke Drugostepene disciplinske komisije o izricanju disciplinske mjere može se uložiti žalba Vijeću kao cjelini. Ako Vijeće ne potvrdi mjeru razrješenja, može izreći drugu mjeru predviđenu ovim zakonom. Članovi Prvostepene i Drugostepene disciplinske komisije imaju pravo da učestvuju, osim ako se njihovo izuzeće traži iz razloga drugačijeg od razloga njihovog ranijeg učešća u donošenju odluke o istoj stvari.
- (6) Sudija koji je razriješen dužnosti odlukom Vijeća može uložiti žalbu Sudu Bosne i Hercegovine ukoliko:
- a) je Vijeće, prilikom vođenja disciplinskog postupka nakon kojeg je uslijedila odluka o mjeri razrješenja dužnosti, učinilo materijalnu povredu pravila postupka predviđenih ovim zakonom;

- b) je Vijeće, prilikom vođenja disciplinskog postupka nakon kojeg je uslijedila odluka o mjeri razrješenja dužnosti, pogrešno primijenilo zakon.
- (7) Sud Bosne i Hercegovine mora primiti žalbu iz stava (6) ovog člana u roku od tri sedmice od dana kad je sudija primio odluku Vijeća. Sud Bosne i Hercegovine u skraćenom postupku odbacuje žalbe uložene nakon tog roka.

Član 66.

(Imenovanje i mandat članova disciplinskih komisija)

- (1) Predsjednik Vijeća imenuje članove Prvostepene i Drugostepene disciplinske komisije u skladu s odredbama člana 65. ovog zakona.
- (2) Mandat članova traje dvije godine pod uslovom da se završe započeti disciplinski postupci. Članovi disciplinske komisije imaju pravo na ponovno imenovanje.

Član 67.

(Disciplinski organi i disciplinski postupak)

- (1) Svojim Poslovníkom o radu Vijeće uređuje osnivanje i rad disciplinskih organa, kao i provođenje disciplinskog postupka u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Poslovníkom o radu se može predvidjeti skraćeni postupak, pod uvjetom da se poštuju prava stranaka utvrđena ovim zakonom.

Član 68.

(Uručenje poziva)

- (1) Vijeće, uključujući i njegove disciplinske komisije, ovlašteno je da izdaje pozive svjedocima ili pozive da se sudu predoče pismeni dokazi, čija se dostava vrši na način predviđen pravilima parničnog postupka koja se primjenjuju po mjesnoj nadležnosti.
- (2) Vijeće, uključujući i njegove disciplinske komisije, ovlašteno je da kazni namjerno neodazivanje pozivu, što se smatra nepoštivanjem Vijeća, na način predviđen pravilima parničnog postupka koja se primjenjuju po mjesnoj nadležnosti.
- (3) Svjedoci imaju pravo na naknadu troškova pod istim uslovima predviđenim pravilima parničnog postupka koja se primjenjuju po mjesnoj nadležnosti.

POGLAVLJE IV. OCJENJIVANJE SUDIJA

Član 69.

(Cilj ocjenjivanja)

- (1) Rad sudija ocjenjuje se svake godine radi procjene njihove stručnosti, kvantiteta i kvaliteta rada, etičnosti i potrebe za obukom.
- (2) Podaci i informacije prikupljeni prilikom ocjenjivanja rada koristit će se za potrebe komisija, radnih grupa i drugih tijela Vijeća.

- (3) Pojedinačna ocjena rada sudije može se objaviti u skladu sa zakonima o slobodi pristupa informacijama, ali bez navođenja elemenata na osnovu kojih se došlo do ocjene.
- (4) Kriterijima za ocjenjivanje rada sudija u Bosni i Hercegovini utvrđuje se način ocjenjivanja rada sudija, elementi i način utvrđivanja ocjene rada, vođenje evidencija o njihovim ostvarenim radnim rezultatima i odsustvima s posla te druga pitanja od značaja za ocjenjivanje rezultata rada sudija.
- (5) Ocjenjivanje rada predsjednika sudova i predsjednika odjeljenja propisat će se posebnim kriterijima.

Član 70. (Ocjenjivač)

- (1) Ocjenjivanje rada vrši predsjednik suda u kojem je sudija obavljao funkciju veći dio perioda ocjenjivanja (u daljnjem tekstu: ocjenjivač), imajući u vidu samo rezultate koje ocjenjivani sudija ostvari u tom sudu, ako se radi o sudovima različitog nivoa.
- (2) Predsjednik suda kontinuirano prati rad ocjenjivanog sudije u toku perioda ocjenjivanja, vrši konsultacije s predsjednicima odjeljenja, predsjednicima vijeća i sudijama mentorima i u lični spis sudije ulaže sve isprave ili pismena, za koje smatra da bi mogli biti bitni kod ocjenjivanja rada prema propisanim kriterijima.
- (3) Ako je ocjenjivač obavljao funkciju predsjednika suda tokom kraćeg dijela perioda ocjenjivanja, on će ocjenjivanje rada sudije vršiti nakon obavljenih konsultacija s osobom koja je prethodno obavljala dužnost predsjednika tog suda u većem dijelu perioda ocjenjivanja, ako je to moguće i svrsishodno.
- (4) Ako u vrijeme provođenja postupka ocjenjivanja nije imenovan predsjednik suda ili je predsjednik suda trajno odsutan s funkcije, ocjenjivanje će vršiti sudija koji vrši dužnost predsjednika suda.
- (5) Ako je sudija obavljao funkciju u dva suda istog nivoa, ocjenjivanje rada za cijeli period ocjenjivanja izvršit će predsjednik suda u kojem je sudija obavljao funkciju veći dio perioda ocjenjivanja. Ocjenjivač će odmah po okončanju perioda ocjenjivanja pribaviti sve potrebne izvore informacija za ocjenjivanje od predsjednika suda u kojem je ocjenjivani sudija radio kraći dio perioda.
- (6) Ako je sudija obavljao pravosudnu funkciju u tužilaštvu manje od jedne polovine perioda ocjenjivanja, on će biti ocijenjen samo za rezultate koje je ostvario u sudu.

Član 71. (Učešće ocjenjivanog sudije u postupku ocjenjivanja)

- (1) Ocjenjivani sudija može sačiniti izvještaj koji sadrži opis njegovih sudijskih aktivnosti i procjenu sopstvenog rada prema propisanim kriterijima. U izvještaju će ocjenjivani sudija označiti predmet koji je on odabrao za ocjenjivanje.

- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana sudija dostavlja predsjedniku suda u kojem vrši sudijsku funkciju, najkasnije u roku od 15 dana nakon isteka perioda ocjenjivanja.
- (3) Sudija mora biti upoznat s relevantnim statističkim podacima te s mišljenjem predsjednika odjeljenja koje mu se dostavlja istovremeno kada i predsjedniku suda.

Član 72.

(Samostalnost ocjenjivača)

Ocjenjivač samostalno donosi ocjenu rada na osnovu izvora informacija koji su predviđeni Kriterijima za ocjenjivanje rada sudija u Bosni i Hercegovini i odgovoran je za tačnost podataka i objektivnost ocjene.

POGLAVLJE V. PRIVREMENO UDALJENJE SUDIJA OD VRŠENJA DUŽNOSTI

Član 73.

(Obavezno privremeno udaljenje od vršenja dužnosti)

- (1) Sudija koji se nalazi u pritvoru privremeno se udaljuje od vršenja dužnosti sudije. Takvo udaljenje traje dok se osoba nalazi u pritvoru.
- (2) Vijeće može produžiti udaljenje od vršenja dužnosti iz člana 74. ovog zakona i ako je sudija pušten iz pritvora.

Član 74.

(Diskreciono privremeno udaljenje od vršenja dužnosti)

Sudija može biti privremeno udaljen od vršenja dužnosti:

- a) ako je protiv sudije pokrenuta istraga u krivičnom postupku;
- b) ako je protiv njega nadležni tužilac podigao optužnicu za krivično djelo;
- c) ako je protiv njega pokrenut postupak razrješenja;
- d) ako je pokrenut disciplinski postupak za disciplinski prekršaj, a Vijeće utvrdi da se disciplinska odgovornost ne može na pravi način utvrditi, a da se sudija privremeno ne udalji od vršenja dužnosti tokom postupka; ili
- e) ako je vršenje službenih dužnosti otežano zbog njegovog mentalnog, emocionalnog ili fizičkog stanja.

Član 75.

(Pokretanje postupka privremenog udaljenja od vršenja dužnosti)

- (1) Prvostepena disciplinska komisija Vijeća može privremeno udaljiti sudiju po službenoj dužnosti, na zahtjev Ureda disciplinskog tužioca ili na zahtjev predsjednika suda koji je nadređen tom sudiji.
- (2) Po saznanju o okolnostima iz člana 73. i 74. ovog zakona predsjednik suda takvu informaciju odmah dostavlja Vijeću.

Član 76.

(Odluke o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti i žalbe)

- (1) Odluku o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti u skladu sa odredbama čl. 73. i 74. ovog zakona donosi Prvostepena disciplinska komisija Vijeća.
- (2) Žalba na odluku o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti podnosi se Drugostepenoj disciplinskoj komisiji Vijeća. Žalba ne odlaže izvršenje odluke iz stava (1) ovog člana.
- (3) Odluka Drugostepene disciplinske komisije može se pobijati podnošenjem tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.

Član 77.

(Ograničenje trajanja privremenog udaljenja od vršenja dužnosti)

- (1) Sudija se može privremeno udaljiti od vršenja dužnosti najduže do dana okončanja disciplinskog postupka na osnovu kojeg je donesena odluka o privremenom udaljenju.
- (2) Prvostepena disciplinska komisija može, po vlastitoj ocjeni, ponovo razmotriti odluku o privremenom udaljenju sudije od vršenja dužnosti donesenu prema članu 74. ovog zakona te je preinačiti, poništiti ili potvrditi.

Član 78.

(Obustavljanje isplate plaće i drugih naknada)

- (1) Ako je prvostepeni sud proglasio sudiju krivim za krivično djelo, Prvostepena disciplinska komisija može narediti da se obustavi isplata plaće i drugih naknada sudiji do donošenja odluke drugostepenog suda po žalbi.
- (2) Ako se u žalbenom postupku žalba usvoji, sudija ima pravo na isplatu bez odlaganja svih plaća i naknada čije su isplate obustavljene u skladu sa stavom (1) ovog člana.

POGLAVLJE VI . NESPOJIVOST DUŽNOSTI SUDIJE SA DRUGIM DUŽNOSTIMA I IMUNITET

Član 79.

(Opća zabrana vršenja nespojivih dužnosti)

- (1) Sudija ne smije obavljati bilo kakvu dužnost koja je nespojiva s njegovom dužnosti ili dužnost za koju se može smatrati da ometa ispravno i nepristrasno vršenje dužnosti sudije ili koja može imati negativan utjecaj na nezavisnost ili ugled sudijske dužnosti, dovesti u sumnju njegovu sposobnost da postupa nepristrasno ili štetiti ugledu sudijske dužnosti.
- (2) Sudija ne smije biti član niti obavljati bilo kakvu dužnost u organima političkih partija, odnosno udruženjima ili fondacijama povezanim s političkim partijama i uzdržavat će se od sudjelovanja u aktivnostima političkih partija koje imaju javni karakter.
- (3) Sudija ne smije biti član bilo kakve organizacije koja vrši diskriminaciju na osnovu rase, boje, spola, spolne opredijeljenosti, vjerske pripadnosti ili etničkog porijekla ili nacionalne pripadnosti niti smije ugovoriti korištenje objekata koji pripadaju takvim organizacijama i mora istupiti iz takvih organizacija odmah nakon što sazna za takvo njihovo postupanje.

Član 80.

(Zabrana vršenja javnih dužnosti, dužnosti iz pravne oblasti i drugih dužnosti)

- (1) Sudija ne smije vršiti bilo kakvu drugu javnu dužnost koja je nespojiva s vršenjem sudijske dužnosti, osim ako zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Sudija ne smije biti advokat, notar niti obavljati druge poslove koji se obavljaju uz naplatu, a koji su nespojivi s vršenjem dužnosti sudije, osim ako zakonom nije drugačije propisano. Izuzetno, sudija može biti uključen u akademske, nastavne ili slične aktivnosti u svrhu educiranja javnosti i mogu biti za njih nagrađeni.
- (3) Sudija ne smije biti član upravnog ili nadzornog odbora javnih ili privatnih preduzeća, ili drugih pravnih osoba.
- (4) Sudija ne smije obavljati bilo kakve druge dužnosti koje mogu ometati vršenje dužnosti sudije.

Član 81.

(Upućivanje na Vijeće)

Ako predsjednik suda smatra da sudija obavlja aktivnosti koje su zabranjene čl. 79. i 80. ovog zakona, sudija se obavještava o tome, a predsjednik suda upućuje predmet Vijeću koje o tome donosi obavezujuću odluku. Postupak se uređuje Poslovníkom o radu Vijeća.

Član 82.

(Mišljenje o aktivnostima sudije)

Sudija može od Vijeća tražiti mišljenje o tome da li su njegove aktivnosti spojive sa njegovom dužnosti i odredbama ovog zakona. Takav zahtjev treba da sadrži detalje o aktivnostima o kojima je riječ. Vijeće odgovara na zahtjev u pismenoj formi u razumnom roku nakon prijema takvog zahtjeva. Odgovor Vijeća dostavljen u skladu sa odredbama ovog stava je obavezujući.

Član 83.

(Izveštavanje Visokog sudskog vijeća o aktivnostima)

Sudije dostavljaju Vijeću godišnji finansijski izvještaj u kojem navode, između ostalog, aktivnosti koje su obavili izvan svoje dužnosti sudije uključujući iznose koje su naplatili. Finansijski izvještaj uključuje informacije o bračnom drugu i djeci s kojom žive u istom domaćinstvu, a koji posjeduju dionice ili učestvuju u rukovođenju privatnim ili javnim preduzećima i udruženjima, uključujući političke partije. Vijeće šalje obrasce za finansijske izvještaje, a može tražiti i dodatne informacije.

Član 84.

(Imunitet sudija)

- (1) Sudija ne može biti krivično gonjen, uhapšen ili zadržan u pritvoru niti može odgovarati u građanskom postupku za mišljenja koja daje ili za odluke koje donese u okviru svojih službenih dužnosti.
- (2) Posjedovanje imuniteta neće spriječiti ili odgoditi istragu u krivičnom ili građanskom postupku koja se o nekoj stvari u skladu sa zakonom vodi protiv sudije.

POGLAVLJE VII. PRESTANAK VRŠENJA DUŽNOSTI

Član 85.

(Prestanak mandata za vršenje dužnosti)

- (1) Mandat sudije prestaje:
- a) za sudije kada navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju;
 - b) za predsjednika suda nakon isteka perioda na koji je imenovan;
 - c) u slučaju podnošenja ostavke;
 - d) u slučaju njegovog razrješenja od strane Vijeća kao rezultat disciplinskog postupka;
 - e) ako se dokaže na osnovu medicinske dokumentacije da je trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje dužnosti sudije.
- (2) Predsjednik suda može podnijeti ostavku na svoju dužnost i nastaviti vršiti dužnost sudije do odluke Vijeća o ostavci odnosno do isteka dana kada ostavka treba da stupi na snagu.
- (3) U slučaju prestanka mandata predsjednika suda, on bez obzira na to nastavlja vršiti dužnost sudije u istom sudu.
- (4) Kada sudija navrši starosnu dob za obavezan odlazak u penziju, njegov mandat automatski prestaje. U slučaju podnošenja ostavke, sudija Vijeću podnosi ostavku u pismenoj formi uz naznaku datuma ostavke. Mandat sudije prema tački c) stava (1) ovog člana ističe na dan kada Vijeće primi njegovu pismenu ostavku ili na dan kada ostavka treba da stupi na snagu, koje god od navedenog nastupi kasnije. Mandat sudije iz tač. d) i e) ističe na dan koji utvrdi Vijeće.
- (5) Ako predsjednik suda unaprijed zna da će doći do prestanka mandata sudije koji je pod njegovim nadzorom, bez odlaganja o tome obavještava Vijeće kako bi se započeo novi postupak imenovanja na buduće upražnjeno mjesto.

Član 86.

(Privremeni produžetak mandata)

Predsjednik suda čiji je mandat na dužnost na koju je imenovan istekao nastaviti će obavljati dužnost, sa svim pravima i obavezama koje ona nosi, dok se ne imenuje novi predsjednik.

Član 87.

(Starosna dob za obavezan odlazak u penziju)

Starosna dob za obavezan odlazak u penziju za sudije imenovane od strane Vijeća je navršenih 70 godina života.

DIO ČETVRTI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I. PRELAZNE ODREDBE

Član 88.

(Ukidanje dosadašnjeg Vijeća)

- (1) Danom sazivanja prve sjednice Vijeća ukida se Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine ustanovljeno Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), a izabranim članovima prestaje mandat.
- (2) Vijeće i Visoko tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine su pravni slijednici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine iz stava (1) ovog člana.
- (3) Vijeće i Visoko tužilačko Bosne i Hercegovine vijeće će preuzeti i rasporediti osoblje Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine
- (4) Imovina, finansijske obaveze, oprema, materijalna i nematerijalna sredstva, spisi i drugi dokumenti ili vlasništvo dosadašnjeg Visokog sudijskog i tužilačkog vijeća iz stava (1) ovog člana, ustupaju se Vijeću i Visokom tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.
- (5) Međunarodni stručnjaci mogu biti dodijeljeni Vijeću. Privilegije i imuniteti u vezi sa diplomatskim statusom međunarodnih stručnjaka regulišu se sporazumom između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vijeća.
- (6) Međunarodni stručnjaci koji potpišu ugovor sa Vijećem ili su ustupljeni od stranih vlada, a čija se plata i naknade isplaćuju iz sredstava dobivenih od međunarodnih donatora izuzimaju se od plaćanja poreza na prihod ili bilo kog drugog poreza ili doprinosa na platu i naknade koji se ubire u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine.

Član 89.

(Dosadašnji mandati direktora, zamjenika direktora i potpredsjednikâ)

Mandat direktora i zamjenika direktora Sekretarijata predviđen u ovom Zakonu smatra se započetim danom preuzimanja dužnosti direktora odnosno zamjenika direktora.

POGLAVLJE II. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 90.

(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Član 91.

(Usklađivanje zakona)

Zakoni ili zakonske odredbe sadržane u zakonima koji su na snazi u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine moraju se uskladiti s ovim zakonom, a one odredbe koje nisu u skladu s ovim zakonom prestaju da važe.

Član 92.

(Postupci u toku)

Svi postupci koji su započeti po odredbama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine nastaviti će se po odredbama tog zakona.

Član 93.

(Rok za donošenje podzakonskih akata)

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona.

Član 94.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a početak će se primjenjivati nakon šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

I - USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE ZAKONA

Ustavni osnov za usvajanje Zakona o Visokom tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine sadržan je u odredbama člana IV 4 a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za „*donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu.*“

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Jasno je da važeća zakonska rješenja ne osiguravaju, na adekvatan i javnosti prihvatljiv način, odgovornost nosilaca pravosudnih funkcija u BiH. Prema odredbama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine, članovi Vijeća, a u velikom broju slučajeva i nosioci pravosudnih funkcija, za svoje radnje poduzete u okviru službene dužnosti koju vrše odgovaraju „sami sebi“, bez ikakvog efikasnog nadzora nad njihovim radom. Takvo stanje stvari dovelo je do odsustva bilo kakve odgovornosti i potpunog gubitka povjerenja u pravosuđe u uvjetima ekstremnog nivoa narušavanja vladavine prava, te prava i sloboda građana pa čak i do potpuno neprihvatljivog i nedoličnog ponašanja nosilaca pravosudnih funkcija. Brojni su slučajevi u praksi kojima se vrijeđaju principi na kojima se zasniva svaki civilizovani pravni poredak, a u nekim slučajevima i osnovi elementarne logike. Takvo stanje je notorno poznato u brojnim vrlo osjetljivim oblastima života.

Ustavni sud je tumač Ustava i zadnja instanca kada je riječ o sukobu nadležnosti između različitih nivoa vlasti. Neke odluke Ustavnog suda i dalje se ne provode. Tako je, između ostalog i samo primjera radi, poznata i vrlo rasprostranjena praksa primjene odredbi zakona koje je Ustavni sud oglasio neustavnim, koje su prestale da važe i koje je zakonodavac izmijenio, gdje postupajući sudovi grubo izlaze izvan granica svoje ustavne i zakonske nadležnosti, pretpostavljajući i nadređujući vlastitu praksu važećim zakonskim odredbama i odlukama Ustavnih sudova, te preuzimajući nadležnosti zakonodavca u situaciji pri kojoj, godinu dana poslije prestanka važenja neustavnih odredbi, samovoljno insitiraju na njihovoj daljoj primjeni, iako zakonodavac pri izmjeni neustavnih odredbi nije ostavio takvu mogućnost – upravo radi njihove neustavnosti. Navođenje svih ili barem većine oblika prekomotnog, nezakonitog i, u konačnom, neustavnog ponašanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH prevazilazi svrhu ovog akta, a pritom je riječ i o notorno poznatim činjenicama brojnih propusta – neprocesuiranja izvršilaca teških krivičnih djela, teških oblika korupcije, privrednog kriminala, očiglednih primjera koruptivnog ponašanja u oblasti odbrana po službenoj dužnosti – sve do gubitka ili nestanka dokaza u pojedinim slučajevima. Također su poznati primjeri pravosudnog progona po političkoj ili drugoj ličnoj osnovi, koji su završeni oslobađajućim presudama, ali su takvi progoni u višegodišnjem trajanju nanijeli nepopravljivu štetu na strani osoba u pitanju i njihovih porodica, ali i po princip vladavine prava. Sve to je posljedica nedostatka institucionalnih mehanizama za demokratski nadzor nad pravosudnom granom vlasti, i odsustva djelotvorne sankcije.

Pri tome, ovim prijedlogom Zakona, ni na koji način se ne utiče na izbor nosilaca pravosudnih funkcija, niti je to namjera ovog prijedloga, ali se uvodi efikasan mehanizam nadzora i mogućeg

sankcionisanja članova Vijeća i nosilaca pravosudnih funkcija u slučajevima kada to nalaže vladavina prava i okolnosti zasnovane na utvrđenim činjenicama. Također, postupak predviđen ovim Zakonom koji se predlaže, te struktura organa/komisije koja u izuzetnom slučajevima provodi postupak, garantuju transparentnost, objektivnosti i sprečavanje zloupotrebe predloženog mehanizma razrješavanja od dužnosti članova Vijeća koji zloupotrebljavaju ili na drugi način krše pravila funkcije koju obavljaju. Ovakva mogućnost ostvarila bi društveni uvid i nadzor nad transparentnošću rada i odgovornosti u oblasti pravosuđa.

Vremenom su provedene važne reforme u oblasti pravosuđa, posebno kroz osnivanje Suda Bosne i Hercegovine i samoregulatornog pravosudnog tijela, Visokog sudskog i tužilačkog vijeća (VSTV). Sudstvo je organizirano u četiri sistema od kojih svaki ima svoje nadležnosti i unutrašnje institucionalne strukture. Ustavni i zakonodavni okvir je nepotpun i ne garantuje u dovoljnoj mjeri nezavisnost, samostalnost, odgovornost i efikasnost pravosuđa. U cilju jačanja garancija nezavisnosti sudstva i samostalnosti tužilaštva, između ostalog i od svih oblika politizacije i pritisa, VSTV i sudski sistem na državnom nivou treba imati eksplicitan status. Zakon o VSTV-u je neophodno revidirati kako bi se bolje regulirala imenovanja i ocjenjivanje rada članova pravosuđa i disciplinski postupci protiv njih, te osigurali odgovarajući pravni lijekovi protiv pravosnažnih odluka Vijeća. Borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala ometaju nedovoljno usklađeni propisi u zemlji i slaba institucionalna saradnja i koordinacija. Raširena je korupcija i svi nivoi vlasti pokazuju znakove da su pod kontrolom politike, što izravno utiče na svakodnevni život građana, posebno u oblastima zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja i javnih nabavki. Okvir strateške politike, te institucionalni i pravni okvir za sprečavanje korupcije su fragmentirani i imaju značajne nedostatke. Agencije za provođenje zakona su fragmentovane i podložne neprimjerenom političkom uplitanju. Finansijske istrage i zapljena imovine su uglavnom neefikasni.

Jasno je da je potrebno izvršiti sveobuhvatnu reformu pravosuđa u skladu sa mjerama/preporukama Europske komisije, na način kako je to praksa u zemljama Europske unije. Svi djelatnici u pravosudnom sistemu moraju imati takav nivo ličnog integriteta koji bi garantirao njihovu pretpostavljenu nezavisnost. Prema svim djelatnicima u pravosudnom sistemu trebaju postojati utvrđene norme koje daju mogućnost korekcija, kada oni ne rade dobro svoj posao. Posebno treba obratiti pažnju da novo zakonsko rješenje prema mjerama iz Mišljenja Europske komisije, mora sadržavati kvalitetniju proceduru za imenovanja i ocjenjivanja rada članova pravosuđa i eventualni disciplinski postupci protiv njih.

PRINCIPI NA KOJIMA JE PRIJEDLOG ZAKONA ZASNOVAN

Prijedlog zakona zasnovan je na principima:

Princip vladavine prava – usvajanjem ovog prijedloga Zakona osigurali bi se nedostajući demokratski mehanizmi kontrole, nadzora i sankcionisanja za propuste u obavljanju nadležnosti nosilaca pravosudnih funkcija što, u konačnom, vodi jačanju njihove odgovornosti, a što je nužna potpora i preduvjet ostvarivanja principa vladavine prava u demokratskom društvu;

Princip pravne sigurnosti – aktuelnim zakonskim rješenjima koja ne omogućavaju bilo kakav oblik ostvarivanja demokratskog nadzora nad radom nosilaca pravosudnih funkcija, odsustvom efikasnih mehanizama za utvrđivanje i sankcionisanje neodgovornosti i propusta nosilaca pravosudnih funkcija, potkopava se i princip pravne sigurnosti, kao jedan od

najvažnijih principa u svakom demokratskom društvu, pa se ovaj prijedlog Zakona rukovodi potrebom da se ovom principu da neophodna potpora kroz mehanizme osiguranja odgovornosti nosilaca pravosudnih funkcija na efikasan način;

Princip nezavisnosti pravosuđa – princip nezavisnosti pravosuđa nesumnjivo je ugrožen u uslovima kada su nosioci pravosudnih funkcija oslobođeni bilo kakvog objektivnog nadzora prijeko potrebnog u demokratskom društvu pa se Zakon predlaže kako bi se osigurao princip nezavisnosti pravosuđa kroz mehanizme demokratske i efikasne kontrole, kao i kroz sam sastav Vijeća. Jasno je, a i prigovori struke nedvosmisleno upućuju na to da o izboru nosilaca pravosudnih funkcija ne bi smjele učestvovati stranke u postupku. Zato je Vijeće sastavljeno isključivo od sudija koje biraju samo sudije i samo jednog člana kojeg bira Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH kako bi se ostvario društveni nadzor nad procesom imenovanja i razrješenja nosilaca pravosudnih funkcija. Kako se vidi iz predloženog Zakona, izbor nosilaca pravosudnih funkcija i dalje je u isključivoj nadležnosti Vijeća, te se zakonodavna vlast ni na koji način ne može miješati u te procedure, ali se daje nadležnost i mogućnost da predstavničko tijelo kao reprezent suvereniteta građana može da reaguje, provede postupak na transparentan način i, eventualno, sankcioniše neodgovornost u vršenju funkcije članova Vijeća. Pri tome treba imati u vidu da, u skladu sa ovim prijedlogom, postupak utvrđivanja činjenica i provođenja javnog saslušanja, provodi Komisija sastavljena od zastupnika i profesora Pravnih fakulteta, u kojoj mora biti zastupljen i predstavnik opozicionih političkih stranaka. Sam postupak, struktura Komisije, javno saslušanje dovoljne su garancije da ovaj mehanizam ne može biti zloupotrebljen u političke svrhe, te se time dodatno osigurava nezavisnost pravosuđa, ali i odgovornost članova Vijeća, što do sada nije bio slučaj;

Princip efikasnosti pravosuđa - uvođenje efikasnih i transparentnih demokratskih mehanizama kontrole, uvida u promjene imovinskog stanja, nadzora i mogućnosti sankcionisanja, a time posredno i neodgovornih nosilaca pravosudnih funkcija nesumnjivo je, po svojoj naravi, u funkciji podizanja nivoa efikasnosti pravosuđa;

Iz naprijed navedenih, ali i drugih razloga se podnosi prijedlog za donošenje predmetnog Zakona.

III - USKLAĐIVANJE PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Donošenjem predloženog Zakona osigurat će se neophodna razina usaglašenosti Ovog zakona sa standardima savremenog evropskog prava i pravnog naslijeđa poznatog pod nazivom *acquis EU*, kao i sa međunarodnim standardima i preporukama Vijeća Evrope u ovoj oblasti. Ovaj Zakon je u značajnijoj mjeri od prethodnog usklađen sa osnovnim načelima i principima EU zakonodavstva, kao što su: transparentnost, jednak tretman prema svim nosiocima pravosudnih funkcija, nediskriminacija, kao i postupak pravne zaštite .

Tekstom Nacrta zakona izvršena je sistematizacija odredbi zakona u odnosu na data rješenja na način da se dograde, preciziraju i unaprijede postojeća pravna rješenja te da se u odredbe istog ugrade standardi savremenog evropskog prava i pravnog naslijeđa kao i međunarodni standardi i preporuke Vijeća Evrope u ovoj oblasti.

IV - PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provedba ovog zakona osigurana je u okviru javnih organa, odnosno zakonodavnih, izvršnih, sudskih organa vlasti, javnih ustanova i već postojećih mehanizama i institucije VSTV koji će se transformirati u smislu odredbi ovog Zakona

V - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. propisuje predmet Zakona: osnivanje Visokog sudskog vijeća, njegov rad, organizaciju, nadležnosti, ovlaštenja, uslove i mandat za vršenje funkcije, način izbora i imenovanje sudija.

Članom 2. propisuje se samostalnost i pravni subjektivitet Vijeća kao samostalnog organa.

Član 3. propisuje standard i kvalitete za osobe koje obavljaju funkciju člana Vijeća. Uvodi se obaveza predočavanja promjena u imovinskom stanju članova Vijeća.

Član 4. propisuje javnost rada

Član 5. propisuje izvor i način finansiranja Vijeća.

Član 6. propisuje sjedište organa.

Član 7. precizira upotrebu rodno osjetljivog jezika.

Član 8. propisuje sastav vijeća kojeg čine sudije koje su izabrane od strane sudija i jedan član kojeg bira Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

Član 9. propisuje trajanje mandata članova Vijeća. Mandat traje 4 godine i osoba se može izabrati najviše dva puta uzastopno.

Član 10. propisuje razloge i uslove za prestanak mandata člana Vijeća.

Član 11. propisuje mogućnost da izuzetno ,nakon propisane procedure' ad hoc komisija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH može predložiti Domu razrješenje člana Vijeća.

Članom 12. propisuje se uslovi za udaljenje od vršenja dužnosti člana Vijeća.

Član 13. propisuje postupak i manda u slučaju prestanka funkcije i razrješenja člana Vijeća.

Član 14. propisuje obavezu obavještanja organa za imenovanje o isteku mandata postojećih članova kako bi se blagovremeno mogli imenovati novi.

Članom 15. regulišu se prava na odsustva sa redovne funkcije i naknade.

Član 16. propisuje situacije koje su nespojive s vršenjem funkcije člana Vijeća, poput članstva u političkim partijama i s njima povezanim udruženjima.

Član 17. propisuje način rukovođenja Vijećem, izbor predsjednika i dva potpredsjednika, ravnopravnu zastupljenost naroda i način vođenja sjednica.

Član 18. propisuje sastav i nadležnost komisija koje Vijeće formira za odlučivanje o pojedinim pitanjima.

Član 19. daje mogućnost Vijeću da može odabrati stručnjake koji nisu članovi Vijeća da sudjeluju u radu Vijeća ili komisije koju je osnovalo Vijeće u svojstvu savjetnika.

Član 20. reguliše potrebni kvorum, način glasanja i nemogućnost suzdržanosti prilikom glasanja.

Članom 21. propisuje se sastav, rukovođenje i nadležnosti Sekretarijata kao nosioca administrativnih poslova neophodnih za funkcioniranje Vijeća.

Član 22. propisuje obavezu usvajanja Pravilnika koji uređuje organizaciju, sistematizaciju radnih mjesta, poslovanje, imenovanje, disciplinske postupke i druga pitanja, kao i Poslovnika o radu.

Član 23. propisuje nadležnosti Vijeća. Vijeće imenuje sudije i odlučuje o prestanku sudijske funkcije, uključujući predsjednike sudova, sudije porotnike i dodatne sudije u sve sudove na državnom, entitetskom, kantonalnom, okružnom, osnovnom i opštinskom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, sa izuzetkom ustavnih sudova. Daje prijedloge nadležnim organima u vezi sa njihovim predlaganjem i izborom sudija Ustavnog suda Republike Srpske i imenovanjem sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine. Razmatra pritužbe protiv sudija i predsjednika sudova, vodi disciplinske postupke, utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče disciplinske mjere predsjednicima sudova, sudijama, sudijama porotnicima i dodatnim sudijama, odlučuje o pitanjima imuniteta sudija i članova Vijeća, odlučuje o žalbama u disciplinskim postupcima; odlučuje o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti sudija, sudija porotnika i dodatnih sudija itd.

Članom 24. propisuje se obaveza Vijeća da utvrdi potreban broj sudija u svakom sudu.

Član 25. propisuje nadležnost Vijeća za sve sudove u BiH.

Član 26. propisuje da su sudovi, tužilaštva i državni organi, kao i sudije, predsjednici sudova, tužioci, glavni tužioci i zamjenici glavnog tužioca, sudije porotnici, dodatne sudije i uposlenici sudova i tužilaštava, dužni postupiti u skladu sa zahtjevima Vijeća u pogledu davanja informacija, dokumenata i drugog materijala u vezi sa vršenjem nadležnosti Vijeća

Član 27. propisuje obavezu planiranja godišnjeg budžeta, transparentnost i podnošenje godišnjeg izvještaja.

Član 28. Vijeće donosi poslovnik i objavljuje ga u Službenom glasniku BiH.

Član 29. propisuje da su odluke Vijeća konačne i da se protiv istih može pokrenuti upravni spor.

Član 30. propisuje opšte uslove za obavljanje dužnosti sudije.

Članovima 31. do 33. propisuju se stručne sposobnosti, nezavisnost i samostalnost te prava i obaveze sudije. Uvodi se i obaveza transparentnog predočavanja promjena u imovinskom stanju sudija.

Član 34. propisuje kriterije za imenovanje sudija Suda Bosne i Hercegovine koji moraju imati najmanje osam godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo, nakon položenog pravosudnog ispita, i imenuju se doživotno, s tim što im mandat može prestati u slučaju da podnesu ostavku, navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju ili budu smijenjeni s funkcije iz razloga utvrđenih zakonom. Predsjednik se imenuje na mandat od šest godina i može biti ponovno imenovan.

Član 35. propisuje nadležnosti koje se odnose na imenovanje sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavni sud Republike Srpske koje Vijeće izvršava u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Republike Srpske. Krug osoba koje mogu biti predloženi u entitetske ustavne sudove, proširen je na profesore i docente pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz predmeta Evropsko pravo i Ljudska prava, radi posebnog značaja koje Evropskog pravo i ljudska prava zauzimaju u procesu evropskih integracije.

Član 36. propisuje uslove za imenovanje sudija vrhovnih sudova entiteta. Sudije entitetskih vrhovnih sudova moraju imati najmanje osam godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja

Član 37. propisuje uslove potrebne za obnašanje funkcije sudije i predsjednika Apelacionog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 38. propisuje uslove za imenovanje sudija okružnih i kantonalnih sudova. Sudije okružnih sudova u Republici Srpskoj i kantonalnih sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine moraju imati najmanje pet godina iskustva u radu kao sudije, tužioci, advokati ili drugo relevantno pravno iskustvo nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja

Član 39. propisuje da sudije osnovnih sudova u Republici Srpskoj, Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te općinskih sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine moraju imati najmanje tri godine iskustva u radu na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita. Sudije se imenuju na mandat neograničenog trajanja.

Član 40. propisuje uslove za dodatne sudije. Dodatni sudija mora ispunjavati profesionalne uvjete propisane za sudije onog suda u koji se dodatni sudija imenuje.

Član 41. propisuje uslove i mandat za imenovanje sudija porotnika.

Član 42. propisuje obavezu Vijeću da Poslovníkom uredi postupak imenovanja.

Član 43. propisuje da javni konkurs za upražnjena mjesta, koji provodi Vijeće, prethodi imenovanju sudija, uključujući i predsjednike sudova i dodatnih sudija.

Članovi 44. i 45. propisuju nadležnost i ulogu Podvijeća za predlaganje kandidata za imenovanje na nivou Bosne i Hercegovine, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine i Podvijeća za predlaganje kandidata za imenovanje u entitetima.

Član 46. propisuje mogućnost, dakle ne obavezu nego samo mogućnost da Vijeće može uvesti kvalifikaciono testiranje kandidata u pisanoj formi. Testiranjem se provjerava stručnost kandidata u skladu sa propisanim kriterijima.

Član 47. propisuje da se nijedna osoba ne može imenovati na dužnost sudije ukoliko se sa njom ne obavi razgovor.

Član 48. propisuje da Vijeće može tražiti da mu se u pismenoj formi dostave mišljenja o stručnim i drugim kvalifikacijama kandidata.

Član 49. precizira da svaki kandidat ima pravo pregledati svoj prijavni materijal dostavljen Vijeću, koji se tiče njegove prijave, zahtijevati i dobiti obavještenja.

Članovi 50. do 56. propisuju i preciziraju kriterije za imenovanje sadržaj i način donošenja odluke o imenovanju, objavljivanje odluke o imenovanju, preuzimanje dužnosti, svečanu izjavu, imenovanje dodatnih sudija i sudija porotnika.

Član 57. propisuje uslove pod kojim se sudije, uključujući dodatne sudije, mogu uz njihov pristanak uputiti da vrše dužnost sudije u drugi sud istog ili nižeg nivoa.

Član 58. propisuje uslove pod kojim se sudije bez njihovog pristanka mogu uputiti da vrše dužnost sudije u drugi sud.

Član 59. propisuje da Vijeće odlučuje o zahtjevu za privremeno upućivanje u drugi sud u skladu sa članovima 57. i 58. na zahtjev predsjednika suda koji želi da se sudija privremeno uputi u njegov sud.

Članovi 60. do 68. propisuju i preciziraju odredbe o disciplinskoj odgovornosti sudija, nadležnost za vođenje disciplinskih postupaka, propisuju šta se tačno smatra disciplinskim prekršajem, vrste disciplinskih mjera, principe za određivanje mjera. Također se propisuje da disciplinski postupak vode Prvostepena disciplinska komisija i Drugostepena disciplinska komisija koje su nezavisne i u potpunosti nadležne za rješavanje disciplinskih stvari, vođenje disciplinskog postupka i žalbe, imenovanje i mandat članova disciplinskih komisija uručenje poziva, kao i da svojim Poslovníkom o radu, Vijeće uređuje osnivanje i rad disciplinskih organa, kao i provođenje disciplinskog postupka u skladu sa ovim zakonom.

Član 69. propisuje da se rad sudija ocjenjuje svake godine radi procjene njihove stručnosti, kvantiteta i kvaliteta rada, etičnosti i potrebe za obukom. Rad se ocjenjuje u skladu s posebnim Kriterijima.

Član 70. propisuje da ocjenjivanje rada vrši predsjednik suda u kojem je sudija obavljao funkciju veći dio perioda ocjenjivanja, kao i način i uvjete ocjenjivanja.

Član 71. propisuje učešće samog sudije koji se ocjenjuje u postupku ocjenjivanja.

Član 72. precizira da ocjenjivač samostalno donosi ocjenu rada na osnovu izvora informacija koji su predviđeni Kriterijima.

Član 73. propisuje obavezno privremeno udaljenje od vršenja dužnosti za sudije koji se nalazi u pritvoru.

Član 74. propisuje diskreciono privremeno udaljenje od vršenja dužnosti u slučaju da je protiv sudije pokrenuta istraga u krivičnom postupku ili je protiv njega nadležni tužilac podigao optužnicu za krivično djelo ili je protiv njega pokrenut postupak razrješenja, ili je pokrenut disciplinski postupak za disciplinski prekršaj, ili ako je vršenje službenih dužnosti otežano zbog njegovog mentalnog, emocionalnog ili fizičkog stanja.

Članovi 75. do 78. propisuju način pokretanja postupka privremenog udaljenja od vršenja dužnosti, nadležnost za donošenje odluke o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti, žalbe, ograničenje trajanja privremenog udaljenja od vršenja dužnosti kao i obustavljanje isplate plaće i drugih naknada do donošenja odluke drugostepenog suda po žalbi.

Članovi 79. do 83. propisuju nespojivost s obavljanjem sudijske dužnosti. Sudija ne smije obavljati bilo kakvu dužnost koja je nespojiva s njegovom dužnosti ili dužnost za koju se može smatrati da ometa ispravno i nepristrasno vršenje dužnosti sudije ili koja može imati negativan utjecaj na nezavisnost ili ugled sudijske dužnosti, dovesti u sumnju njegovu sposobnost da postupi nepristrasno ili štetiti ugledu sudijske dužnosti niti smije biti član niti obavljati bilo kakvu dužnost u organima političkih partija. Sudija ne smije biti advokat, notar niti obavljati druge poslove koji se obavljaju uz naplatu. Također se utvrđuje opšta zabrana vršenja nespojivih dužnosti na način da sudija ne smije obavljati bilo kakve druge dužnosti koje mogu ometati vršenje dužnosti sudije. Ako predsjednik suda smatra da sudija obavlja aktivnosti koje su zabranjene, sudija se obavještava o tome, a predsjednik suda upućuje predmet Vijeću koje o tome donosi obavezujuću odluku. Sudija može od Vijeća tražiti mišljenje o tome da li su njegove aktivnosti spojive sa njegovom dužnosti i odredbama ovog zakona. Sudije dostavljaju Vijeću godišnji finansijski izvještaj u kojem navode, između ostalog, aktivnosti koje su obavili izvan svoje dužnosti sudije uključujući iznose koje su naplatili. Finansijski izvještaj uključuje informacije o bračnom drugu i djeci s kojom žive u istom domaćinstvu, a koji posjeduju dionice ili učestvuju u rukovođenju privatnim ili javnim preduzećima i udruženjima, uključujući političke partije.

Član 84. propisuje da sudija ne može biti krivično gonjen, uhapšen ili zadržan u pritvoru niti može odgovarati u građanskom postupku za mišljenja koja daje ili za odluke koje donese u okviru svojih službenih dužnosti.

Član 85. propisuje slučajeve u kojima prestaje mandat sudije.

Član 86. predviđa da predsjednik suda, čiji je mandat na dužnost na koju je imenovan istekao, nastavi obavljati dužnost, sa svim pravima i obavezama koje ona nosi, dok se ne imenuje novi predsjednik suda.

Član 87. Starosna dob za obavezan odlazak u penziju za sudije imenovane od strane Vijeća je navršenih 70 godina života.

Član 88. propisuje da se danom sazivanja prve sjednice Vijeća ukida dosadašnje VSTV, a izabranim članovima prestaje mandat, kao i da su Visoko tužilačko vijeće i Visoko sudsko vijeće BiH pravni slijednici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća.

Član 89. propisuje mandat direktora i zamjenika direktora Sekretarijata.

Član 90. propisuje prestanak važenja dosadašnjih zakona.

Član 91. propisuje da se zakoni ili zakonske odredbe sadržane u zakonima koji su na snazi u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine moraju se uskladiti s ovim zakonom.

Član 92. propisuje način dovršavanja započetih procesa.

Član 93. propisuje se rok za donošenje podzakonskih akata.

Član 94. propisuje da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“ a *vacatio legis* je šest mjeseci.

VI - POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Za provođenje Prijedloga zakona nisu potrebna posebna finansijska sredstva.